

TANÁRI ÚTMUTATÓ

Az útmutató a tizedik évfolyam pályaeorientációs témanapjára készült.

Bevezetés

A lenti linkre kattintva egy - a nearpod felületen - elkészített pályaorientációs projektfeladatsor található. A pályaorientációnak többféle megközelítése, értelmezése létezik, ez a **legmodernebb módszertani** kutatások eredményeinek felhasználásával készült. Egyidejűleg fejleszt személyiséget tudatosan, és ad át lexikális tudást, oly módon, hogy a pedagógus nem az ismeret közvetítője, hanem a tevékenységek **facilitátora**. Az ismereteket a diákok a feladatokon keresztül sajátítják el, bízva abban, hogy így sokkal mélyebben rögzülnek a tények, mintha bárki is hosszú monológ formájában közvetíti számukra. Az ismeretek átadásának döntő többsége **videókon**, illetve **interaktív képeken** keresztül történik.

A másik nem elhanyagolható megközelítése a lenti feladatsornak, hogy nem ad kész válaszokat a diákok kezébe. Nem veszi ki a kezükből sem a döntés jogát, sem felelősségét. A feladatsor arra apellál, hogy javuljon a diákok **globális látásmódja, szélesedjen a látókörük**, minél több oldalról kapjanak megvilágítást a jövő munkaerőpiacáról, és ennek fényében tudjanak a saját sorsukról felelősen dönteni. Ennek egyenes következménye az, hogy a feladatsor befejeztével senki nem várhatja el azt, kész választ kap arra nézve, hogy hol, és milyen szakon tanuljon tovább. Arra viszont választ kaphat, hogy min kell még elgondolkodnia, milyen információkat kell még figyelembe vennie, milyen kompetenciákban kell fejlődnie, ha jó döntést szeretne hozni. Az **irány** lesz megmutatva a nap végére, **nem a végcél**.

A koncepció lényege: a lehető legrészletesebben felkészíteni a diákokat a munkaerőpiacra, hogy minél kevesebb olyan váratlan esemény érje őket, ami természetszerűleg kudarcokhoz, keserűségekhez, vargabetűkhöz vezethet. Emiatt a jólinformáltságot, a tájékozottságot, az alapos foglalkozásismeretet kiemelt területként kezeli a feladatsor. A **bő információhalmaz** adhatja meg a döntéshez szükséges magabiztosságot, és úzheti el az akaratlanul is kialakult sztereotípiákat.

Harmadsorban meg kell jegyeznünk, hogy az adott feladatsor **egy része** egy több éven átívelő koncepciónak, ami ötödik osztályban kezdődik, és tizenegyedik osztályban fejeződik be. Ebből adódóan nem minden olyan tényt tartalmaz, amire a diákoknak a korrekt döntéshez szükségük van. Ezt a hét évnyi anyag együttesen tartalmazza.

Link

A tizedikesekkel feldolgozandó projektsor az alábbi linken érhető el:

<https://share.nearpod.com/e/p4cFutkAnjb>

Célok

A témánapi projekt céljai az alábbiak:

A témánapi projektfeladatok úgy lettek összeállítva, hogy lehetőséget adjanak **egyéni** és **csapatmunkára** is, egyéni gondolkodásra, egyéni fejlődésre és a kollektív tudás alkalmazására is.

Cél még a diákokkal megismertetni a **jövővel kapcsolatos tényeket**, átadni azokat az információkat, amelyeket különböző, erre vonatkozó előrejelzések involváltnak.

Fontosnak tartjuk információt adni a **jelenlegi** lehetőségekről, munkakörökről, feladatokról, a tudás elavulásának idejéről, az ebből következő folyamatokról, a megszűnő és új szakmákról. Minden évfolyam anyagának van egy kiemelt témája, a tizedikesé a **vállalkozó, illetve alkalmazotti** lét közti különbség. Fontos ez az önismeret szempontjából is, hasznos, ha a diákok elgondolkodnak azon, hogy

meg tudnák-e állni a helyüket vállalkozóként, illetve ha nem, akkor miben kell fejlődniük. Ezt egy személyiségteszt is segíti.

Továbbá fontos fejleszteni azokat a kompetenciákat, amelyekre szükség lesz a jövőben, így a **kreativitást, értelmes kérdésfelvetést, innovatív-, logikus gondolkodást, önálló gondolatok megfogalmazását, érveléstechnikát, csapatmunkát, kíváncsiságot, empátiát.**

Nem szabad elnagyolni a különbséget a pályorientáció és a pályaválasztás közt. A pályorientáció alternatívákat, koncepciókat, a döntési mechanizmushoz szükséges faktorokat mutat, a pályaválasztás pedig két vagy több opció közti választás folyamata. Jelen feladatsor a **pályorientációs** célokat kívánja kielégíteni.

További, kapcsolódó irodalom

A pályorientációs anyag alapkoncepciója szerint három fő területre épül:

- önismeret
- jövő munkaerőpiaca
- mai lehetőségek, ma még létező pályák

Ezekhez az alábbi segédanyagok használhatók még, annak tükrében, hogy a diákok igénye mit kíván:

Önismeret:

Thomas Erikson: Idiótákkal körülvéve. Central Média csoport Zrt., Budapest, 2018.

Ehhez kapcsolódó online teszt: <https://www.nn.hu/szemelyiseg-teszt>

Egyéb személyiségteszt: <https://www.felvi.hu/felveteli/palyaorientacio/teszt>

<https://www.emiero.hu/>

Jövő munkaerőpiaca:

Martin Ford: Robotok kora. HVG Könyvek, Budapest, 2017.

Hannah Fry: Emberek és gépek. HVG könyvek, Budapest, 2021.

https://www.youtube.com/watch?v=q2jg2e1l-6g&t=19s&ab_channel=FriderikuszPodcast

https://www.youtube.com/watch?v=pOpbxONN9W8&t=4s&ab_channel=V%C3%ADrusKlub

https://www.youtube.com/watch?v=j5cn7X5ne3c&ab_channel=ATVMagyarorsz%C3%A1g

https://www.youtube.com/watch?v=wP3pxyWc3aw&ab_channel=TV2Magyarorsz%C3%A1g

https://www.youtube.com/watch?v=uC6x6mMez5s&t=1848s&ab_channel=FutureWorkFestival

https://www.youtube.com/watch?v=T8851skiKlo&t=1297s&ab_channel=Mesters%C3%A9gesIntelligenciaKoal%C3%ADci%C3%B3

<https://www.szabadeuropa.hu/a/ner-uripar-technologia-4ig-carpathiasat-sarhegyi-istvan-urjogasz-muhold-urhajos/31086701.html>

Mai lehetőségek:

<https://www.felvi.hu/>

<https://www.profession.hu/>

https://dreamjo.bs/hu?gclid=CjwKCAjwybyJBhBwEiwAvz4G7zuozuKgVxXD7J4Uz7Nvp9SsKdPLi4js33LZTu3y4s5ILNt73DEAMRoCFwvQAvD_BwE

<https://szakkepesites.hu/>

<https://tanfolyamokj.hu/blog/jovo-szakmai/>

Egyéb pályaorientációs honlapok:

<https://www.diplomantul.hu/dpr-aae-palyaorientaciot-tamogato-modul>

<https://dreamshaper.com/hu/>

<https://www.knnkt.org/>

<https://www.hischool.hu/>

<https://www.enprojekt.hu/>

<https://palyavalasztasonline.hu/#features>

Szükséges előzetes tudás

Fontos, hogy tisztában legyünk azzal, hogy a foglalkozások nagy részét automatizálni fogják. Jelenleg a világ a robotizálás, az automatizálás, a mesterséges intelligencia bevezetése irányába halad, ami alapjaiban fogja megváltoztatni a munkaerőpiacot. A mai iskolás gyerekek nem fognak egy munkahelyről nyugdíjba menni (amennyiben egyáltalán lesz majd nyugdíjuk), sőt folyamatos képzések, megújulások nélkül nem fogják tudni megállni a helyüket a munkaerőpiacon. Minél kisebb iskolázottságot igényel egy szakma, ez annál inkább igaz lesz.¹ A változások igen gyorsan mennek végbe, még akkor is, ha nem hisszük, nem tudjuk, vagy nem akarjuk elhinni. (Gondoljunk csak arra, hogy milyen gyorsan jelent meg a kazettás magnó, a videókazetta, a walkman, a floppylemez és az ezekhez kapcsolódó szakmák, majd tűntek el ugyanilyen gyorsasággal.) Ezzel kapcsolatban érdemes egy tanulmányrészletet elolvasni:

„Összességében a magyarországi munkaerő 60%-át érdemben érintheti az automatizálás folyamata, mivel az ő munkaidejük több mint 30 százaléka már ma is technikailag automatizálható. Miközben a gépek a munkahelyi feladatok egyre nagyobb részét fogják elvégezni, segítenek majd több tőkét termelni, amit újra be lehet fektetni további és kreatívabb munkahelyek teremtésébe. Például azok a munkavállalók, akik mentesülnek a monoton, veszélyes feladatok végzése alól, átirányíthatók magasabb szintű képességeket igénylő munkakörökbe, amelyek a munkakörülmények és a bérezés szempontjából is jobbak általában. Nőni fog az olyan szakemberek iránti kereslet is, akik az automatizált technológiákat tervezik és kezelik. Ezen felül, ámbár az automatizálás megszüntet bizonyos munkahelyeket, a legtöbb foglalkozásban a technológia valószínűleg csak kiegészítő szerepet játszik majd. Például a gyártóüzemekben már ma is alkalmaznak „cobotokat”, azaz olyan robotokat,

1

<https://www.mckinsey.com/~media/McKinsey/Locations/Europe%20and%20Middle%20East/Hungary/Our%20Insights/Transforming%20our%20jobs%20automation%20in%20Hungary/Automation-report-on-Hungary-HU-May24.ashx>

amelyek emberekkel működnek együtt egy közös munkaterületen. Ezek a gépek segítenek az embereknek a hatékonyabb munkavégzésben, például azáltal, hogy az embernél gyorsabban és pontosabban válogatnak anyagot.”

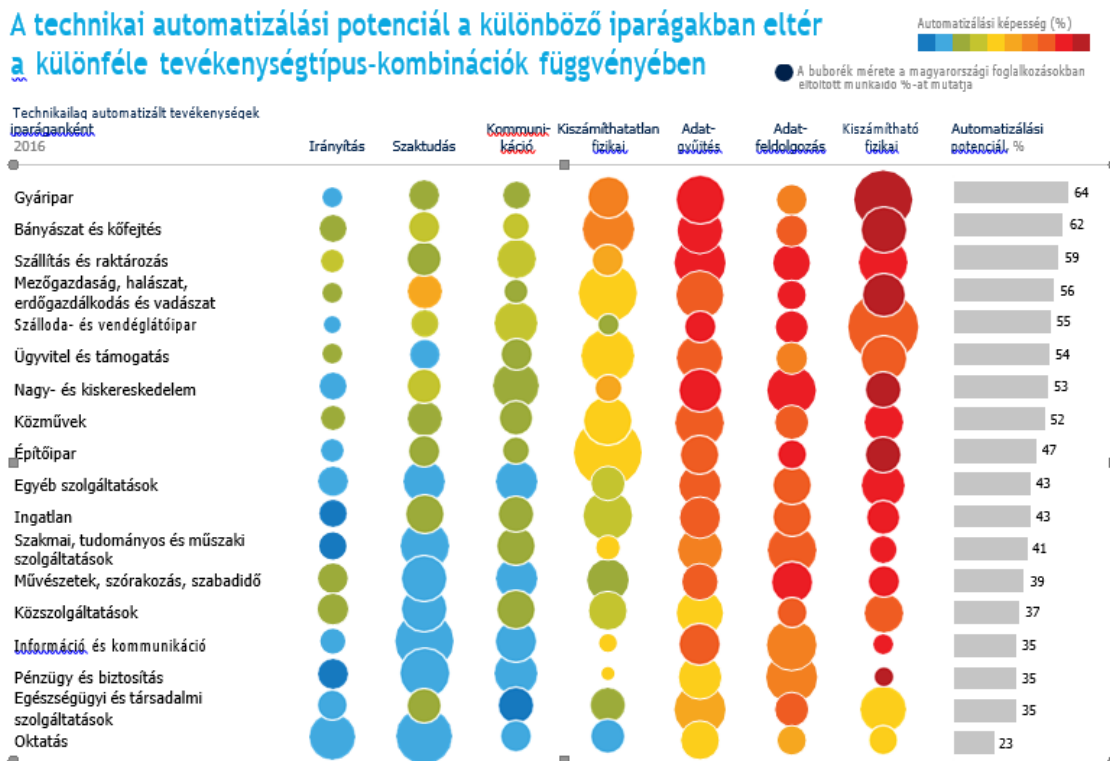
Az MGI két forgatókönyvet dolgozott ki az új automatizálási technológiák bevezetésére. A „gyors forgatókönyv” Magyarországon azt feltételezi, hogy a jelenlegi munkatevékenységek 47 százalékát automatizálják 2030-ig, ami körülbelül 2 millió ember munkájának felel meg.

A „lassú forgatókönyv” 2030-ig 1 százalékos bevezetéssel számol, ami 44 000 ember munkájának felel meg.

A fentiek alapján az „átlagos forgatókönyv” (a két előző forgatókönyv átlaga) 24 százalékos bevezetést feltételez, ami körülbelül 1 millió ember munkájának felel meg.

Mivel a bevezetés ütemét számos tényező befolyásolja, a változás gyorsasága bizonytalan. Ugyanakkor Magyarországon és más országokban három általános tényező fogja meghatározni a bevezetés ütemét: a technológia megvalósíthatósága és az integrációs lehetőségek, a jogszabályi és társadalmi elfogadása és az automatizálás gazdasági indokoltsága.”²

Az alábbi ábra a Magyarországi automatizálás várható munkaerőpiaci hatásait mutatja:

Jelen projektfeladatsor a már megjelent tudományos kutatásokra, publikációkra, tanulmányokra építi a koncepcióját, egyéni vélemény, hipotéziseket nem tartalmaz.

Lehetőségek

A témanap feladatai majdnemhogy **egymástól függetlenek**, ebből adódón bármikor felcserélhetők, vagy kihagyhatók. A pedagógus feladata, hogy átgondolja az osztály összetételét, színvonalát, érdeklődését, a rendelkezésre álló időt, és annak fényében válogasson a feladatok közül.

A link a szerkeszthető változatra mutat, azaz a feladatsor kiegészíthető, átírható, újragondolható, igény szerint alakítható.

A feladatok végezhetők **egyéni**leg, illetve **csapatban** is. Célszerű mind a két munkaformát kihasználni.

Előkészületek

Célszerű a feladatsort az útmutatóval együtt előzetesen áttekinteni és **átgondolni**, hogy melyik feladat lesz az adott osztály számára a leghasznosabb. Esetleg nem haladja-e meg a szintjüket, vagy nincs-e alatta? Ebben az esetben érdemes megnézni a többi évfolyam számára elkészített feladatsort is, esetleg azokból összeválogatni egy – az adott osztály számára hasznosítható - feladatsort.

Meg kell fontolni az iskolai wifi-kapacitást. Amennyiben esélyes, hogy összeomlik, arra az esetre át kell gondolni a feladatok **papíralapúvá** tételét. Minden feladatnál a lábjegyzetben található erre nézve egy opció.

Javasolt az osztályok **csoportokba osztását** előre átgondolni. Javaslok a **homogén**, baráti alapon szerveződő csoportok kialakítását a hatékonyság növelése miatt. Természetesen más tényezők is élvezhetnek prioritást, és dönthetünk a heterogén csoportok mellett is.

Ésszerű mérlegelni, hogy a diákokat hagyjuk **önállóan** dolgozni, oly módon, hogy időkeretet adunk nekik egy-egy feladat elvégzésére, és az idő lejártá után ellenőrizzük (student spaced mód), vagy a „live participation” móddal jómagunk kezében tartjuk az irányítást.

Nem felesleges átnézni a feladatokat **időigény** szempontjából is.

Célszerű lehet ellenőrizni a **diákfelületet**, azt a nézetet, amit a diákok látnak a munka során.

Ugyan számtalan esetben át lett nézve a feladatsor, mégis tanácsos egyszer átfutni helyesírási szempontokból.

Szükséges eszközök:

fülhallgató (opcionális)

minden diák számára **internettel rendelkező eszköz**, ami lehet: telefon/lpad/tablet/PC/laptop

tanári számítógép/laptop (opcionális)

projektor (opcionális)

papír, (csomagolópapír), ceruza/toll/filc

Tervezett időkeret

A terv alapján a teljes feladatsor 6x 45 perc alatt kivitelezhető.

1. óra	1., 2., 3., 4., 5. feladat
2. óra	6., 7., 8., 9. feladat
3. óra	10., 11., 12., 13., 14. feladat

4. óra	15., 16., 17. feladat
5. óra	18., 19., 20., 21. feladat
6. óra	22., 23., 24. feladat

A terv ellenére nézzük át a feladatokat, és gondoljuk át az osztályunk tempóját, színvonalát. Amennyiben kevésnek tartjuk az időt, nyugodtan szelektáljunk a feladatok közt, illetve ne habozzunk őket elhalasztani egy osztályfőnöki órára.

Előzetesen elmondandó

Célszerű a diákokat a nap elején a nap céljairól informálni, a feladattípusokat megbeszélni, a csoportmunka mibenlétét átvenni.

Javasolt elmondani, hogy a projektfeladat milyen területek fejlesztését tűzi ki célul, hangsúlyozni, hogy ez az ő érdekeiket szolgálja.

Javasolt felhívni a figyelmüket arra, hogy a pályaaorientáció egy hatalmas terület, a döntés viszonylag súlyos, (még abban az esetben is, ha senki nem egyenes utat jár be, és kitérők mindenki életében előfordul(hat)nak.) Érdemes tehát több szempontot figyelembe venni a pályaválasztás során, ezért van az, hogy jelen feladatsor a jövőbeni kompetenciákra, munkaerőpiaci viszonyokra, továbbá a jelenlegi munkakörökre fókuszál. Ezek mind a döntés részét kell, hogy képezzék, de nem dönthetünk csak ezek alapján.

Kérdés esetén

Kérdés esetén az alábbi elérhetőségeken kaphat választ:

Molnárné Dr. László Andrea

molnarne.dr.laszlo.andrea@albainnovar.hu

info@albainnovar.hu

Szeretném kérni, hogy a használat után az alábbi linken keresztüli visszajelzéssel segítse a projektfeladat tökéletesítését: shorturl.at/cdjF7

Regisztráció

A feladatsor a nearpod felületen elérhető. Ehhez a link fentebb olvasható. Ebben a részben a feladatsor letöltésének módja olvasható. Bármilyen kérdés esetén a fenti elérhetőségeken segítséget nyújtunk.

A nearpod link birtokában az alábbi kép jelenik meg. Ahhoz, hogy meg lehessen nyitni a nearpodot, regisztrálni kell. Jelen esetben a Google-lal történő regisztrálást választottuk. Ha zavar minket az, hogy saját, vagy hivatali e-mail-címünkkel regisztrálunk, érdemes egy, direkt a pályaaorientációs honlapokra alkalmazott e-mail-címet létrehoznunk.

Bejelentkezés Google-fiókkal

Fiókválasztás

a(z) **Nearpod** alkalmazásba való továbblépéshez

Oktató Albainnovár
oktato.ai@gmail.com

Alba Innovar
albainnovar@gmail.com

vét, e-mail-
címét, nyelvi beállításait és profilképét a(z) Nearpod
alkalmazással. Az alkalmazás használata előtt tekintse át
a(z) Nearpod [adatvédelmi irányelveit](#) és
[általános szerződési feltételeit](#).

Bejelentkezés Google-fiókkal

Bejelentkezés

Tovább ide: **Nearpod**

E-mail-cím vagy telefonszám

albainnovar@gmail.com

Nem tudja az e-mail-címét?

Fi... ..

Következő

magyar ▼ Sűgő Adatvédelem Feltételek

Bejelentkezés Google-fiókkal

Üdvözljük!

 albainnovar@gmail.com

A folytatáshoz igazolnia kell, hogy Ön van az eszköznél

Adja meg jelszavát

.....

☐ Jelszó megjelenítése

Elfelejtette a jelszavát?

Következő

magyar ▼ Sűgő Adatvédelem Feltételek

Teachers

Log In

 Log in with Google

 Log in with Office 365

Or

Email

Password

☒ Remember me [Forgot your password?](#)

Log In

Students

Join a Lesson

Enter CODE

Don't have a CODE?
Test out Nearpod using MAGIC

Teachers

 Sign up with Google

☐ I agree to Nearpod's terms & conditions and I am at least 13 years old

Are you a student? [Join a Lesson.](#)

Please tell us a little about yourself

Please complete your profile while we set up your account.

Itt a tanított tantárgyat kell kiválasztani

Subjects

English Language Arts

Itt a tanított osztályt kell kiválasztani

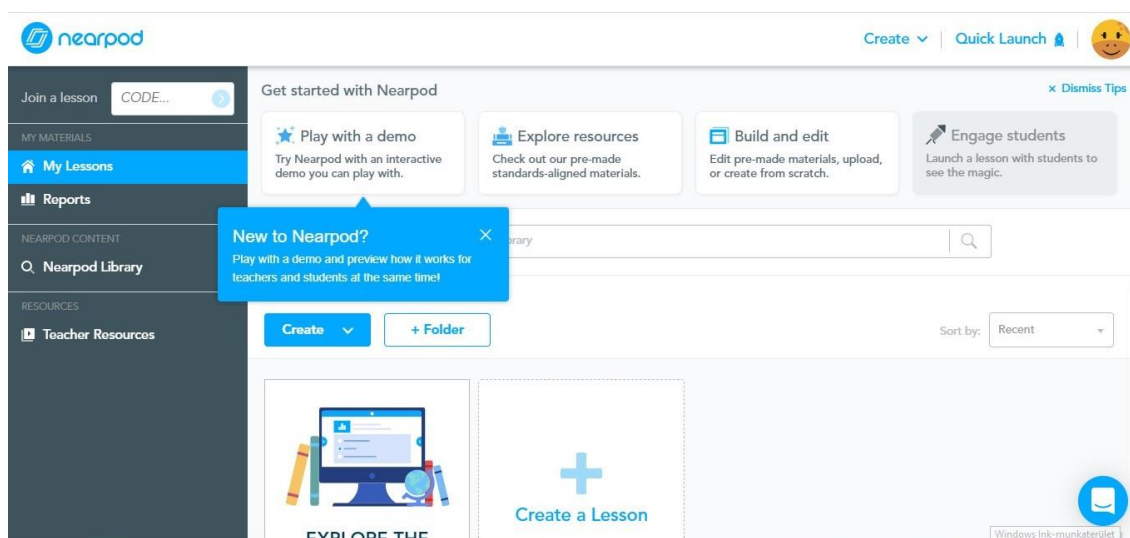
Grades

1st

Itt a teacher- tanárt kell kiválasztani

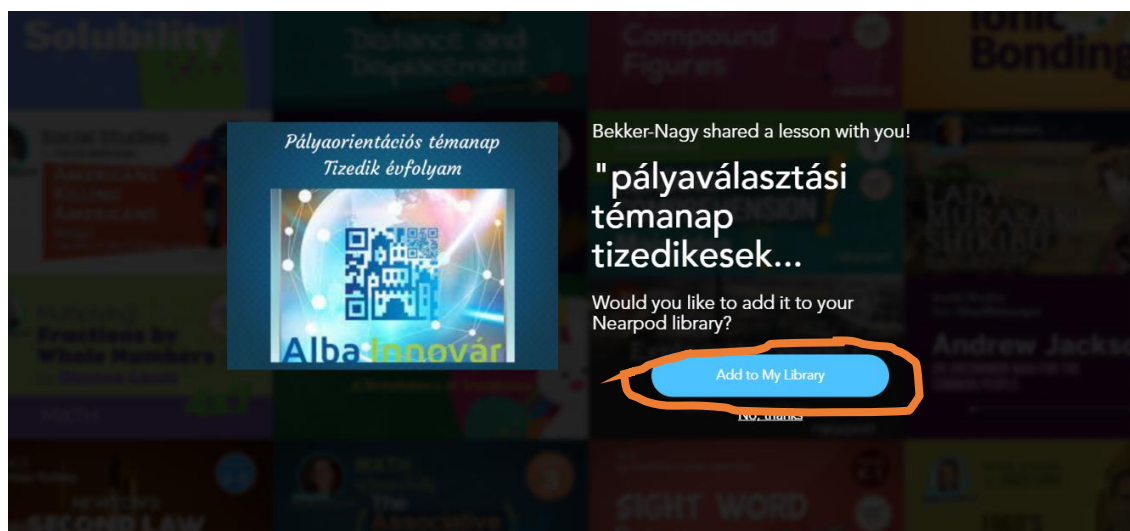
Role

Teacher

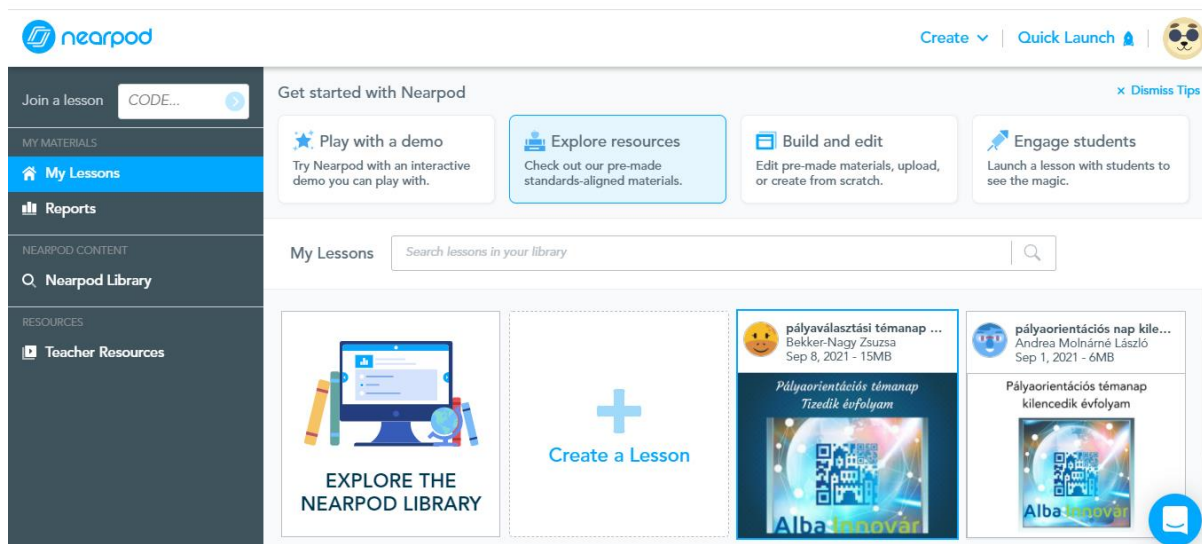

Az elmentett projekt lehetőségei

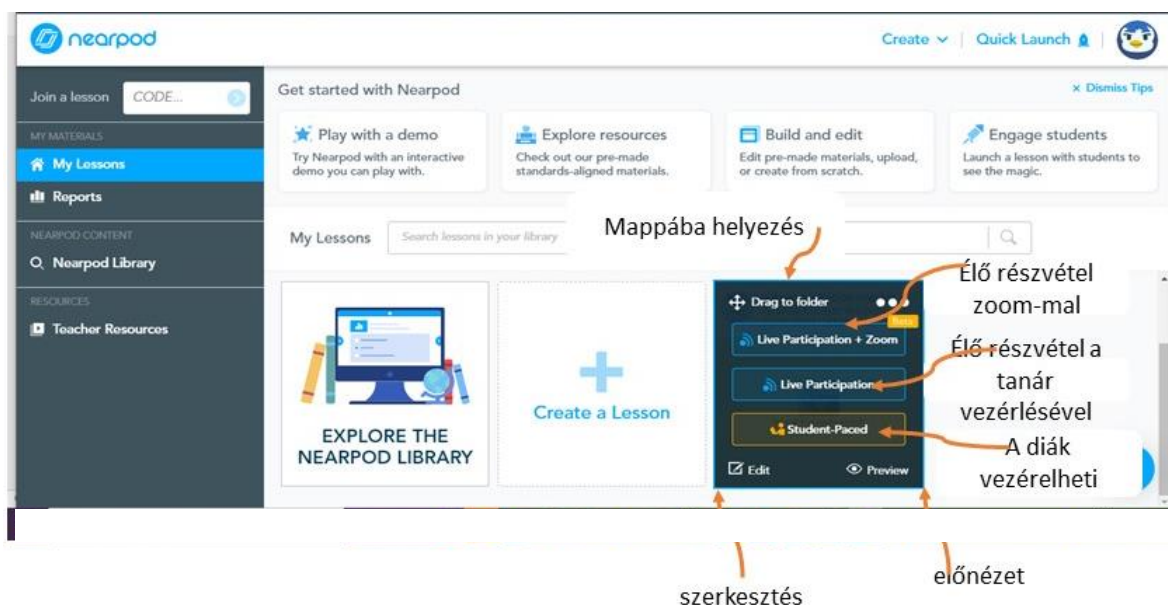
A regisztráció után újra be kell írni a linket a keresőbe.

Miután hozzáadtuk a könyvtárunkhoz, megjelenik a saját fiókunkban a szerkeszthető változat.

Ha rámegyünk a kurzorral, az alábbi lehetőségeket látjuk:

Ha készítünk mappákat, a „drag to folder” ikonra kattintva mappába helyezhetjük a projektünket.

Az „edit”-re kattintva tudjuk szerkeszteni, törölni belőle, hozzáadni.

A „preview”-ra kattintva csak megnézni tudjuk.

A „**Live participation + Zoom**” alkalmazás ugyanaz, mint a „live participation”, csak azonnal generál egy zoom linket mellé.

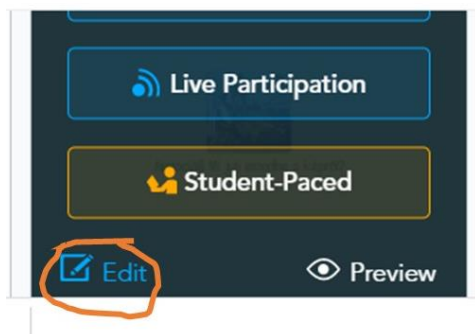
A „**live participation**”-ra kattintva egy **kódot** kapunk, amit a diákoknak a join.nearpod.com oldalra kell beírni. Ezzel a kóddal már látják a projektnap tanulói felületét, azaz tudnak **csatlakozni** az órához, akár online, akár jelenléti oktatásban is. Bármilyen számukra elérhető eszközön (laptop/tablet/ telefon/PC/ stb.) végre tudják hajtani a feladatokat, akár osztályteremben, akár távoktatásban is. A tanár látja a diákok haladását, munkáját, részvételét, illetve azt is, hogyha lemaradnak, nem írnak, kilépnek a feladatból. Ebben a funkcióban a tanár „diktálja” az ütemet. A diákok csak azt a feladatot látják, amit a pedagógus számukra megmutat, se visszalépni, se előre lépni nem tudnak.

A „**student paced**” funkcióval önálló munkának adható ki a projekt. Ebben az esetben a diákok az egész projektet egy az egyben látják, ők diktálják az ütemet, előre, vagy visszaléphetnek. Ez a funkció remekül alkalmas arra, hogy házi feladatnak kiadjuk a projektben szereplő feladatok egyikét, vagy akár az összeset. Ebben az esetben is kapunk egy kódot, aminek segítségével a diákok a későbbiekben beléphetnek a felületre.

A diákok azonosítása

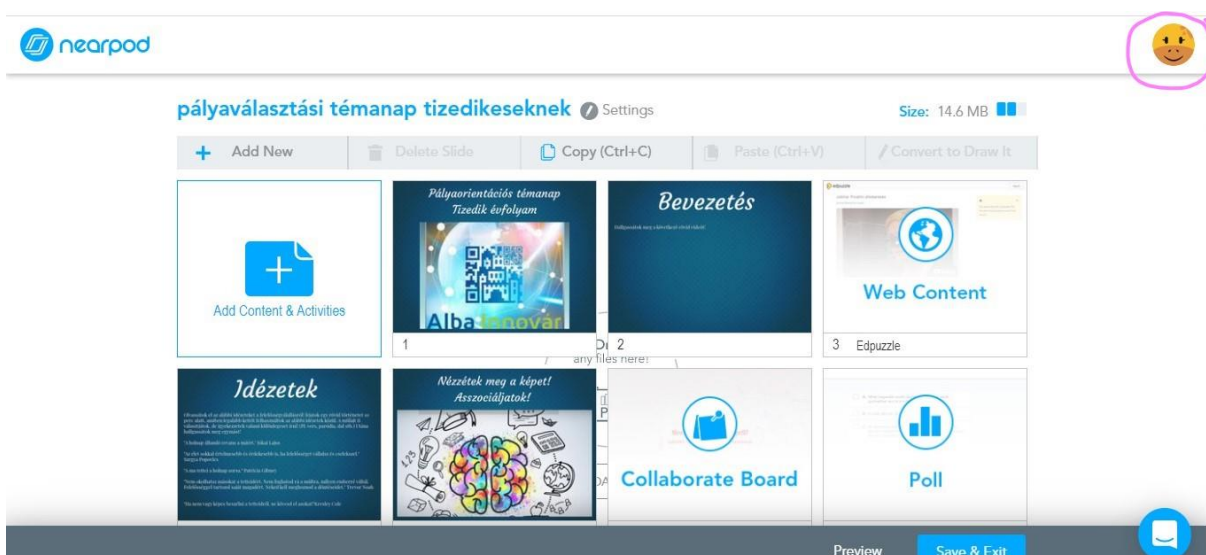
Amikor a diákok megkapják a hozzáféréshez szükséges kódot – ld. lent –, lehetőség van arra, hogy a Google/Office fiókjuk azonosítsa őket, de ezt mellőzhetjük is. Ekkor ők maguk írhatják be a saját nevüket. A Google-azonosítás funkciót érdemes kikapcsolni, amennyiben megbízunk abban, hogy a diákok nem egymás neveivel, vagy beazonosíthatatlan becenevekkel, esetleg az óra demoralizálására

alkalmas szavakkal jelentkeznek be. A Google/Office azonosítást a következő módon törölhetjük.

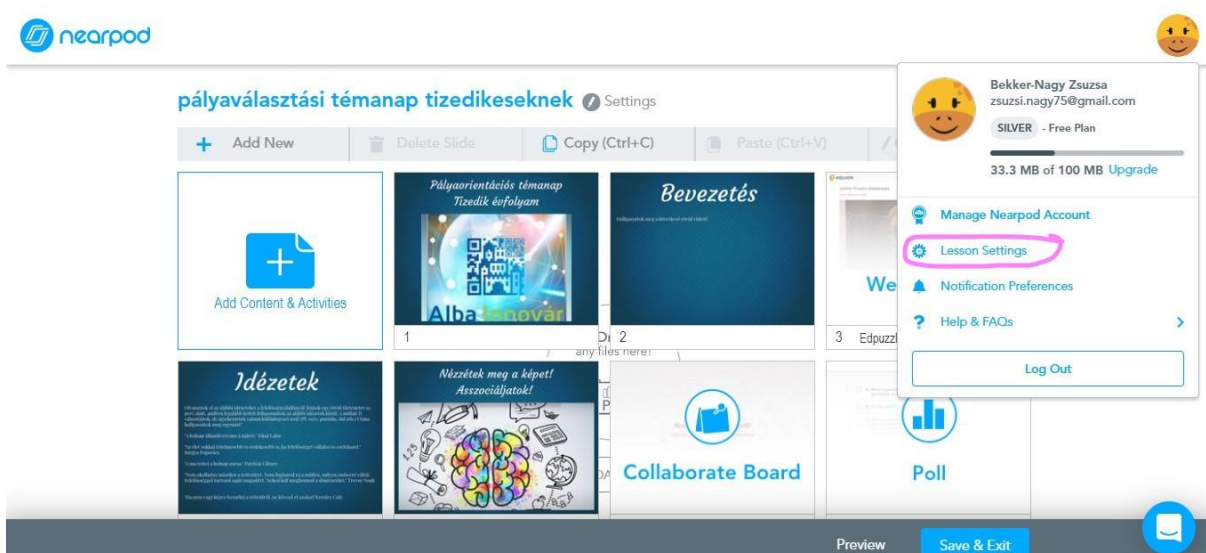

Szerkesztésre kattintunk.

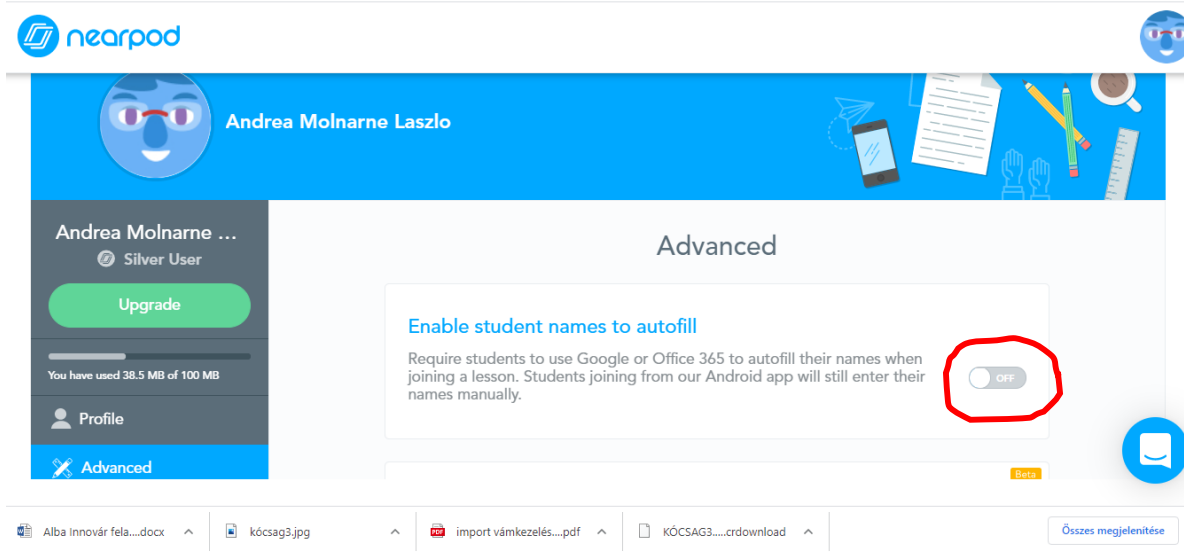
Majd a jobb felső sarokba kattintunk.

„Lesson settings” fülre kattintunk.

Ellenőrizzük, hogy az első – enable students name to autofill – lehetőség off állapotban legyen. Így módon a diákok direkt is be tudnak jelentkezni, független attól, hogy van-e Office, vagy Google-fiókjuk.

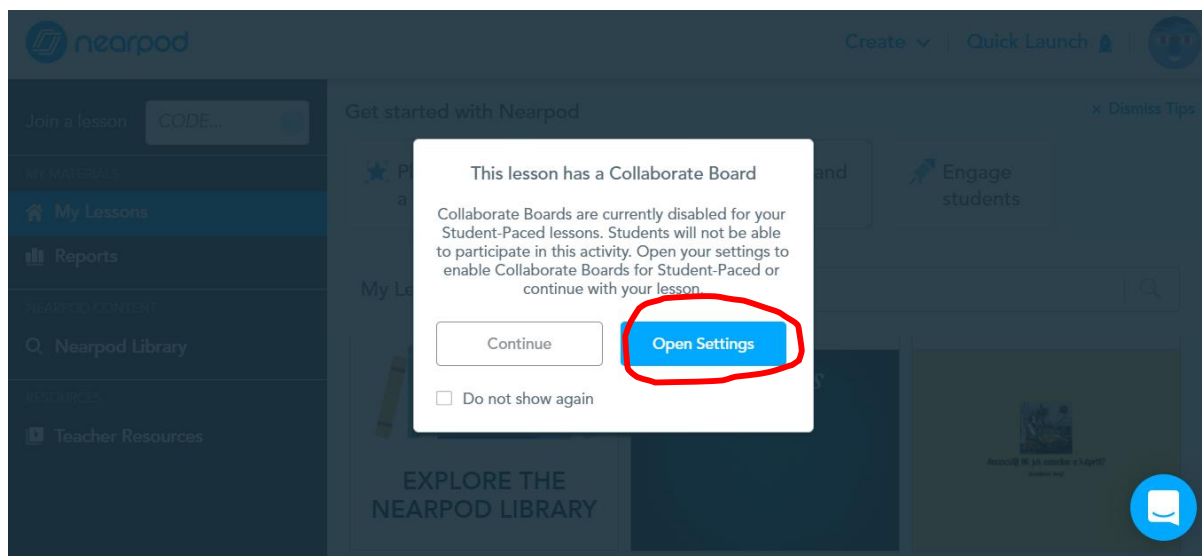
A projekt használati módjai

A projektet - ahogy fentebb láttuk –, kétféle módon használhatjuk, live participation (amikor a pedagógus lépteti a feladatokat), vagy student spaced (amikor a diákok léptetik a feladatokat a saját tempójukban) módokban.

Döntsük el, hogy a diákok egyedül, saját tempójukban végezzék el a feladatokat, vagy szeretnénk valamiféle kontrollt gyakorolni fölöttük. Azzal tisztában kell lennünk, hogy amennyiben a teljes önállóságot engedélyezzük, abban az esetben a videó meghallgatásakor kisebb hangzavar lép fel, hacsak nem kértük őket a fülhallgató bevitelére és használatára. Ha nem adjuk át az irányítást a feladatok fölött, akkor egy - az osztályban elhelyezett - kivetítővel közösen meg tudjuk nézni a videót, majd a további feladatokat a diákok önállóan végezhetik az általunk megadott időkereten belül.

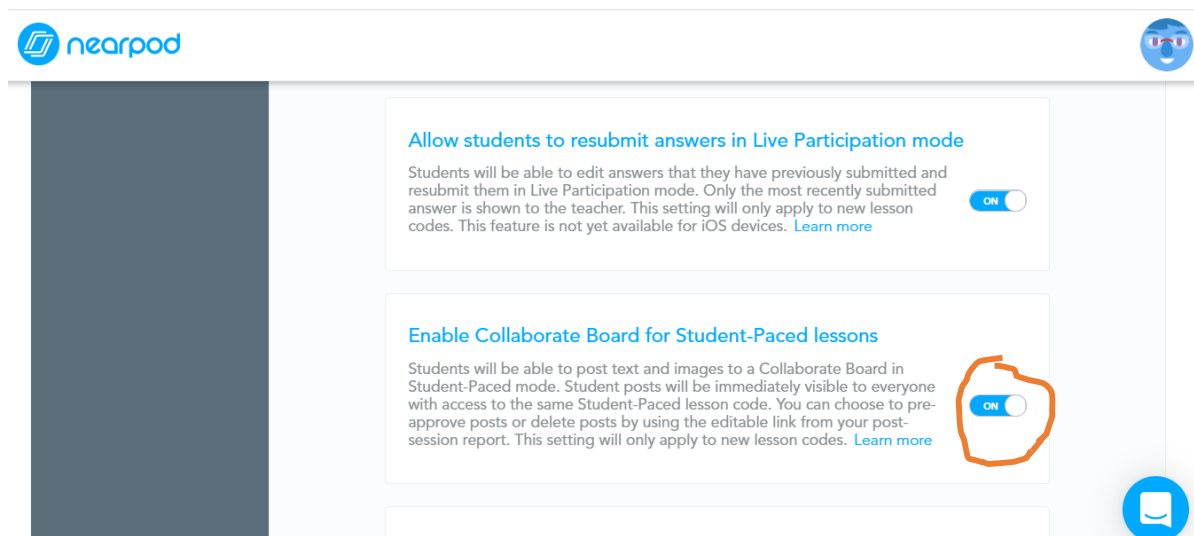
Azzal is tisztában kell lennünk, hogy az első két feladat – a **kollaborációs rész** – a students spaced (diákok által vezérelt) módban **nem jeleníthető meg** alapesetben. Ezen az alábbi módon

változtathatunk. Amennyiben rákattintunk a student spaced lehetőségre, felugrik egy ablak, ami közli velünk, hogy a jelenlegi módban a kollaborációs felület nem elérhető a diákjaink számára.

Kattintsunk az „open settings” földre!

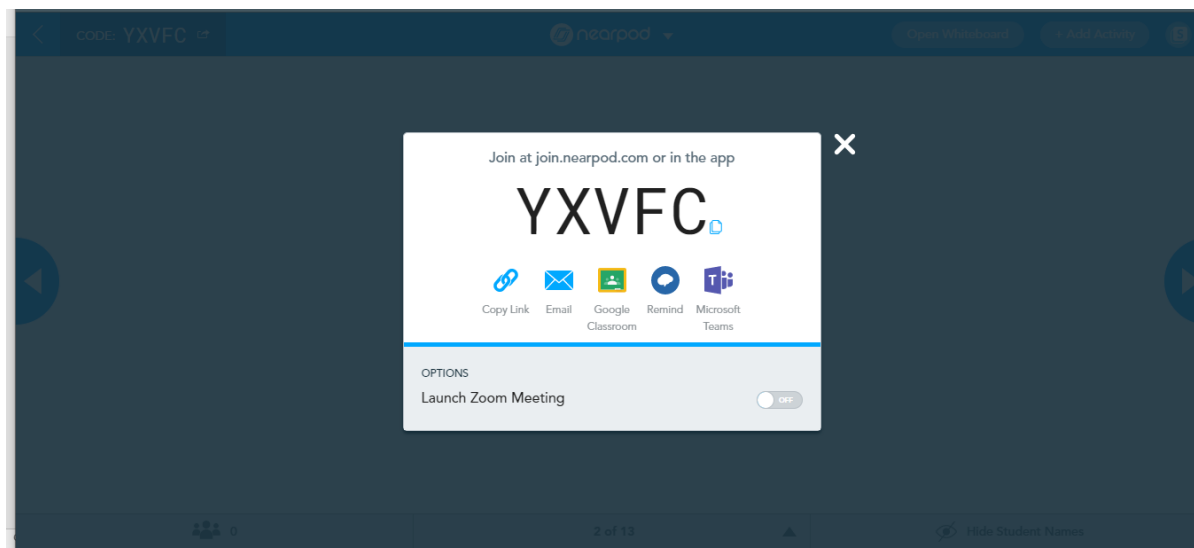
Amint megnyílik, keressük ki az „enable collaborate board for student paced lessons”-t, és állítsuk „on” módba.

Kódgenerálás

Akár a „student spaced” (diákok által vezérelt), akár a „live participation” (tanár által vezérelt) opciót választjuk, a rendszer generálni fog egy **jelszót**. Most pl. ezt generálta:

(Ez mindig **változik**, akárhányszor bezárjuk és újraindítjuk a felületet.)

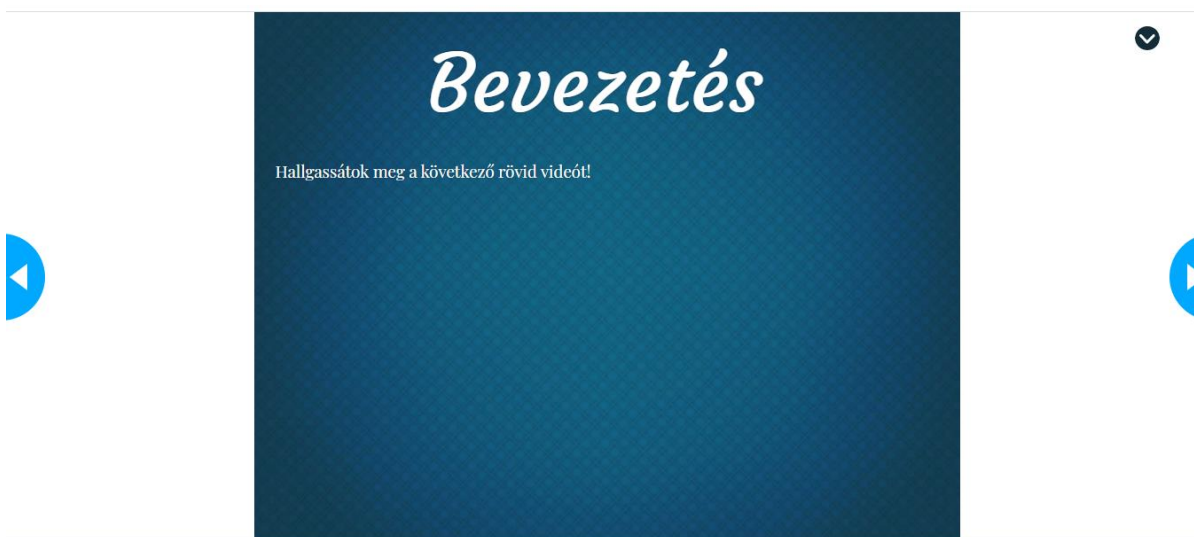

A fenti kódot beírva a **join.nearpod.com** honlapra a diákok be tudnak lépni.

Feladatsor megoldásokkal

Első feladat³

Az első feladat egy ráhangoló, bevezető feladat. Az első dián információt kapunk arról, hogy a következő dián egy videót hallhatunk.

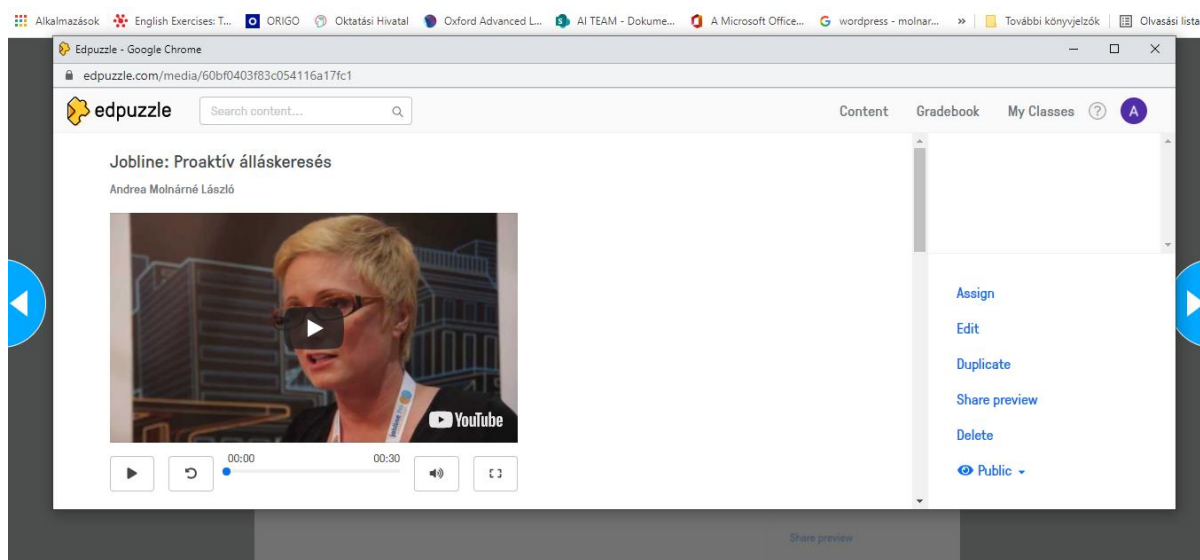

A második dia tartalmazza a meghallgatandó videót. Ha a képre kattintunk, új ablakban megnyílik a videó. Hallgattassuk meg a diákokkal! A videó egy állásbörzén készült interjúrészlet.⁴

³ Wifi nélkül ez a feladat nem oldható meg.

⁴

https://www.youtube.com/watch?v=9Qxs2lF4z0g&t=192s&ab_channel=Jobline.hu%C3%81l%C3%A1sport%C3%A1l

A feladat célja: felhívni a diákok figyelmét az **önálló döntés** jelentőségére. A világ tele van lehetőségekkel, kihívásokkal, újszerű dolgokkal, kipróbálható, eddig ismeretlen feladatokkal, azonban mindenkinek magának kell kitalálnia magát. Ötleket, irányokat bárki adhat, de a végcél mindenkinek magának kell megtalálnia. Ehhez elengedhetetlen a **lehetőségek és önmaguk ismerete**, illetve a felelősségvállalás. Senki nem fog tudni érvényesülni a jövőben, aki mástól várja a megoldásokat.

Második feladat⁵

A második feladatra továbblépni a jobb oldalon lévő **kék nyíllal** tudunk. (A feladatok közti lépkedést ezek a két oldalt lévő kék nyilak biztosítják.)

A második feladat a videóban elhangzottakat kívánja tudatosítani.

Idézetek

Olvassátok el az alábbi idézeteket a felelősségvállalásról! Írjatok egy rövid történetet 10 perc alatt, amiben legalább 2-t felhasznál az alábbi idézetek közül. A műfajt ti választjátok, de igyekezzetek valami különlegeset írni! (Pl. vers, paródia, dal, stb.) Utána hallgassátok meg egymást!

"A holnap állandó revans a máért." Jókai Lajos

"Az élet sokkal értelmesebb és érdekesebb is, ha felelősséget vállalsz és cselekszel." Szrgya Popovics

"A ma tettei a holnap sorsa." Patricia Gibney

"Nem okolhatsz másokat a tetteidért. Nem foghatsz rá a múltra, milyen emberré váltál. Felelősséggel tartozol saját magadért. Neked kell meghoznod a döntéseidet." Trevor Noah

"Ha nem vagy képes beszélni a tetteidről, ne kövesd el azokat!" Kresley Cole

A feladat célja: tudatosítani a diákokkal a **saját felelősségüket** a jövőjük kapcsán. **Csapatmunka** erősítése, **kommunikációs** képességek javítása, **kreativitás** fejlesztése.

⁵Az idézeteket előre kinyomtathatjuk, így ez a feladat wifi nélkül is megoldható.

Amennyiben úgy látjuk, hogy ennyi, vagy ezek az idézetek nem illeszkednek a diákok képességeihez, kérhetjük őket más idézetek keresésére is. Ebben az esetben a feladatot átalakíthatjuk oly módon, hogy pusztán idézeteket kerestetünk velük.

Amennyiben úgy gondoljuk, hogy a tíz perc nem elegendő a feladat kivitelezéséhez, adhatunk több időt is. Fontos, hogy adjunk meg egy időpontot, amikor a feladatnak el kell készülnie, egyébként könnyen elfolyik az idő.

Egy opcionális megoldás a feladatra (tanmese):

„Egy tanítvány így fordul a mesteréhez:

Mester, azt olvastam, hogy ha nem vagyok képes beszélni a tetteimről, ne is kövessem el azokat. Ennek nem látom értelmét. Rengetegen követnek el olyan dolgot - az érvényesülésük érdekében -, hogy arra a későbbiekben nem lesznek büszkék. Mégis megteszik, és jól járnak.

Mester: Igazad van fiam, a világ tele van erkölcstelen előretöréssel. De biztos lehetsz abban, hogy a holnap állandó revans a máért! Az erkölcstelenül elnyert pozíciók nem adnak valódi örömet. Ez csak örök bizonytalanságot, félelmet és kiszolgáltatottságot szül. Ugyanakkor a tétlenség, a halogatás, a felelősség elodázása, a folyamatos kifogáskeresés szintén áldozatokat, revansot követel. Mindennek ára van, mindennek következménye van, csak olyat tegyél tehát meg, amire a jövőben büszke lehetsz! Amiről nem vagy képes beszélni, annak gyümölcse se lesz!”

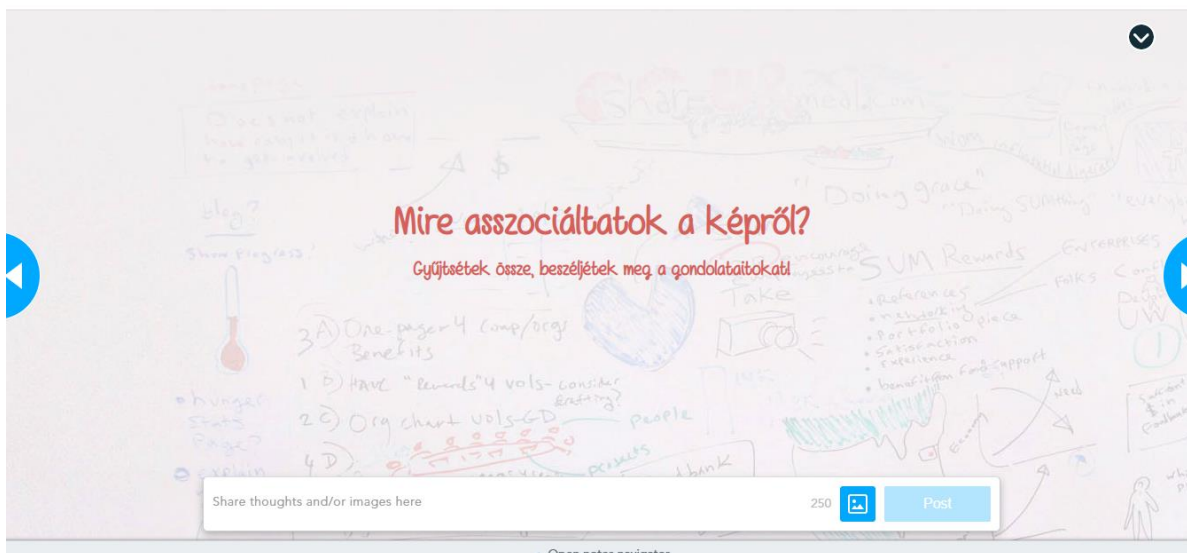
A diákok hallgassák meg egymást, esetleg beszélgethetnek az elhangzott különböző véleményekről.

Harmadik feladat⁶

A következő feladat asszociációs feladat. A negyedik dia tartalmazza a képet, az ötödre kell írni az asszociációkat. Az ötödik dia egy kollaborációs felület. A kollaborációs felület a „student spaced” módban nem nyílik meg, hacsak nem végezzük el a megfelelő beállításokat. Ennek lehetőségét ld. a 13. oldalon.

⁶ Nyomtassuk ki a képet előre, így wifi nélkül is megoldható a feladat.

Feladat célja: **ráhangolódás** a tudás elavulásának kérdésre, **kreativitás** fejlesztése.

Ne engedjük azt, hogy elmondják/leírják, milyen tárgyakat látnak a képen! Mindenképp asszociációkat kérjünk, ne képleírást!

A képről az alábbi asszociációk születhetnek: **tudás, ész, tanulás, képzés, életen át tartó tanulás, szellemi foglalkozások, különböző tudományágak, interdiszciplináris szemlélet, minden mindennel összefügg**, (esetleg) **tudósok nevei, pl. Newton** (alma), agyi kapacitás, intelligencia stb.

Fogadjunk el **bármilyen megoldást**, ami nem destruktív, és valóban a témához kapcsolódik! Engedjük teret az önálló gondolatoknak! Amikor az összes diák hozzászólása megjelent, kiválaszthatunk néhányat és **beszélgethetünk** róla. Ki, mit és miért gondolt úgy?

Negyedik feladat⁷

A következő feladat egy szavazás. A diákoknak be kell jelölni azt az állítást, amelyik szerintük igaz.

Mit gondoltok mennyi ideig érvényes az a tudás, amit megszereztek? Szerintetek elavul a tudásotok? Szavazzatok!! MElyiket tartjátok igaznak!

☐ A. Minél magasabb szintű végzettséget szerzel, annál gyorsabban avul el a tudásod.

☐ B. A tudás állandó. A tudás nem változik, csak bővül.

☐ C. Az alacsonyan képzett munkaerő tudása nem avul el, de könnyen nélkülözhetővé válik a munkaerőpiacon. A magasan képzett munkaerő tudása gyorsan elavul.

Select an answer

Submit

⁷ A kérdéseket előre kiírva feltehetjük a diákoknak szóban is, így nyílt szavazással megoldható a feladat wifi nélkül is.

Feladat célja: a tudás elévülésére való **ráhangolódás**, ennek tudatosítása. **Gondolkodtatás, véleményalkotás** fejlesztése.

A helyes válasz a „C”. Az alacsonyan képzett munkaerő tudása nem avul el, de könnyen nélkülözhetővé válik a munkaerőpiacon. A magasan képzett munkaerő tudása gyorsan elavul.

Az elemi tudás nem avul el, minél magasabban képzett szakértő valaki, annál hamarabb változnak meg a szakterületéhez kapcsolódó tudományos eredmények.

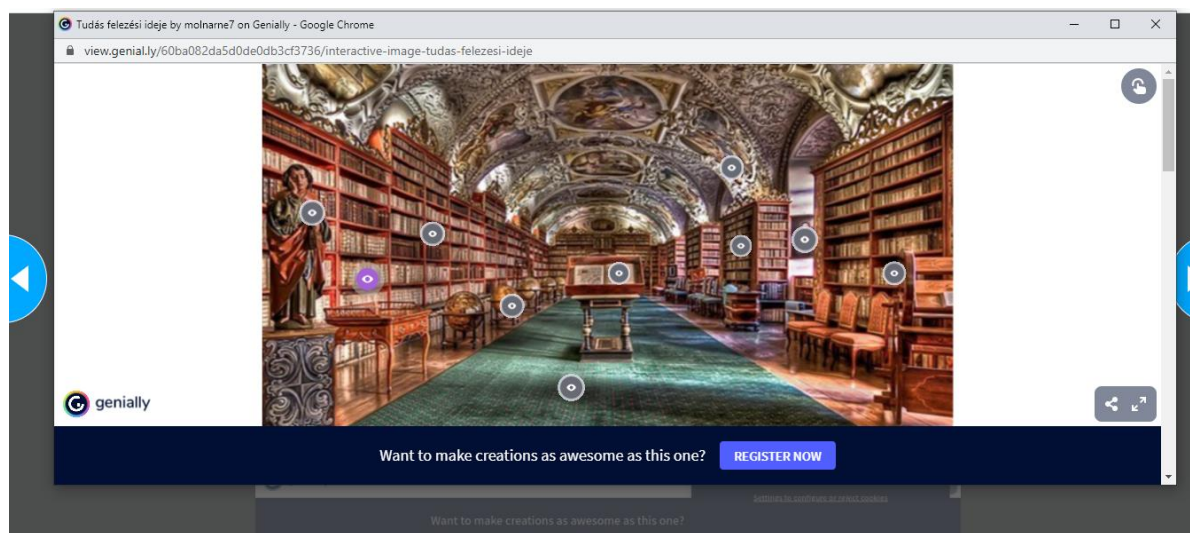
Beszélgessünk arról, hogy ki miért választotta azt a megoldást, amit választott. Hagyjuk a diákokat állást foglalni, de javítsuk ki a tévedéseiket!

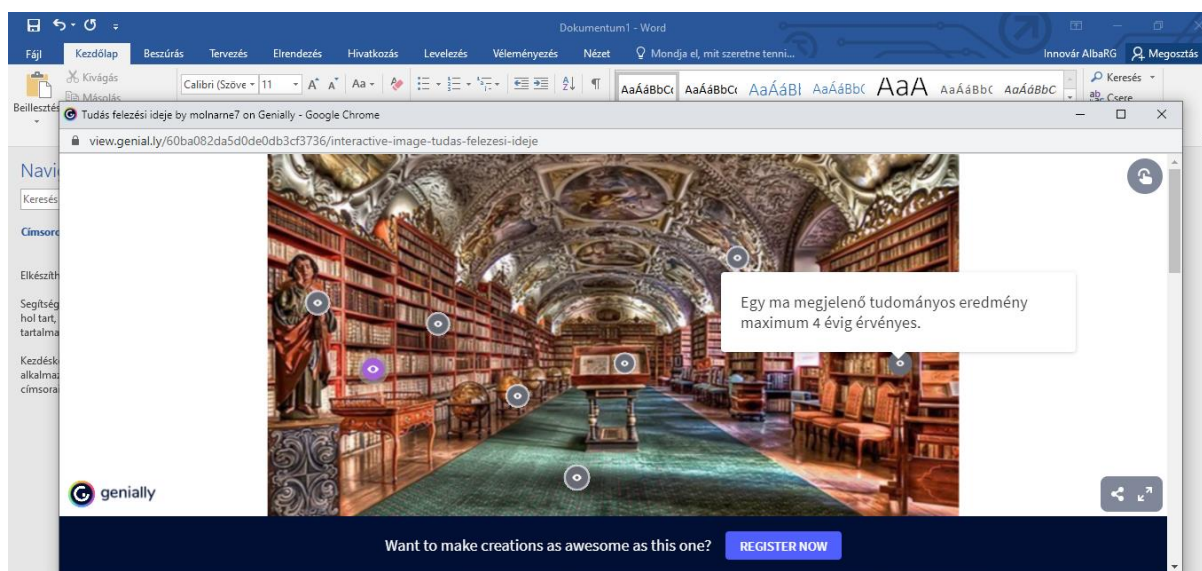
Ötödik feladat

A következő dia a következő feladatra hívja fel a figyelmünket.

A következő dián egy interaktív képet látunk. A kép új ablakban fog megnyílni, a kis szemekre kattintva találunk információkat a tudás elavulásáról.

A feladat célja: információ átadása a tudás elévülési idejéről, **ismeretbővítés**.

Adjunk a diákoknak némi időt az információk elolvasására! Amennyiben szükséges, beszéljünk az olvasottakról.

Hatodik feladat⁸

A következő feladat egy kollaborációs tér, ahol a fentiekkel kapcsolatban kell állást foglalni. A kollaborációs tér megjelenítésének lehetőségeiről ld. fent.

A feladat célja: **Gondolkodtatás, véleményalkotás** serkentése, **önálló gondolatok** megfogalmazásának fejlesztése, **következtetések** levonása.

A feladat megoldása: a jövőben a folyamatos önképzés elengedhetetlen lesz. Aki lépést akar tartani a munkaerőpiaci követelményekkel, nem kerülheti el a **folyamatos képzést**. Ez lehet intézményi vagy intézményen kívüli. Intézményi képzés lehet pl. egy **OKJ-s képzés, felsőoktatási szakképzés,**

⁸ Erről a kérdésről beszélgethetünk szóban is, megoldható a feladat wifi nélkül is.

szakirányú továbbképzések, online tanfolyamok. Intézményen kívüli önképzés is lehetőséget ad a tudásunk karbantartására. Ezeket a cégek belső képzéseken biztosítják, vagy mi magunk is elvégezhetünk egy-két kurzust, akár külföldi egyetemeken szervezésében is. Erre példa a coursera (<https://www.coursera.org/>), az edx (<https://www.edx.org/>), future learn (<https://www.futurelearn.com/courses>) honlapok, stb. ahol ingyenesen végezhetünk el online módon kurzusokat (természetesen angol nyelven.) Magyarul hasonló lehetőséget kínál a webuni oldala (<https://webuni.hu/>).

A folyamatos tanulás az **alábbi kompetenciákat** követeli meg tőlünk: kitartás, szorgalom, belső motiváció, akaraterő, céltudatosság, önállóság, döntésképeség, bátorság, kreativitás, kritikus gondolkodás, kíváncsiság, nyitottság, empátia, türelem, jó időmenedzsment, monotonitástűrő, lelkesedés, elkötelezettség stb. Ezek hiányában gyorsan nélkülözhető munkaerővé válunk.

A folyamatos képzés extra kiadásokat igényel, illetve kiváló időmenedzsmentet.

Fogadjunk el minden választ, ami konstruktív, illetve valóban a témához kapcsolódik! Amikor az összes diák hozzászólása megjelent, kiválaszthatunk néhányat, és **beszélgethetünk** róla. Ki, mit és miért gondolt úgy?

Ha hasznosnak tartjuk, megkérhetjük a diákokat, hogy böngésszenek a fenti honlapok között, akár választhatnak olyan témát, képzést, ami nekik tetszik, felkelti az érdeklődésüket.

Hetedik feladat⁹

A következő dián egy képet látunk, amit az azt követő dián kell véleményezni. A feladat szintén egy kollaborációs tér, amire a beállítási szabályok érvényesek (ld. 13. old.)

⁹ A képet előre kinyomtathatjuk, így megoldható a feladat wifi nélkül is.

A feladat célja: **kreativitás** fejlesztése, **gondolkodtatás**, **értelmes vélemények** megfogalmazásának javítása.

A feladat megoldása a következő dián lévő videóban hangzik el: a kép a munkaerőpiaci homokórát ábrázolja, ahol a magasan képzett és a nagyon alulképzett munkaerő (amit robotizálni sem érdemes) megmarad, míg a nagy átlag eltűnik.

Fogadjunk el minden választ, ami konstruktív, illetve valóban a témához kapcsolódik! Amikor az összes diák hozzászólása megjelent, kiválaszthatunk néhányat, és **beszélgethetünk** róla. Ki, mit és miért gondolt úgy?

Nyolcadik feladat¹⁰

A következő két dián egy költői kérdést, majd egy rövid videót hallunk a homokóra modellről.

A videó új ablakban nyílik meg. Hallgassuk meg!

¹⁰ A feladat wifi nélkül nem oldható meg.

Kedd: Egész éjjel álmatlanul forgolódtam. Beszéltem Péterrel, a férjemmel. Ő rám bízta a döntést. Mindenben mellettem áll, akárhogy is döntök. Fogalmam sincs, mit csináljak!

Szerda: Ma vár választ Julcsi. Húdom az időt. Még mindig nem vagyok biztos abban, hogy mikor döntök jól.

Csütörtök: Julcsi tegnap nem volt bent! Ma megkeresett. Ő jött oda hozzám. Igent mondtam. Vállalom a továbbképzést.

....

Két hét múlva péntek: kezdődik a tanfolyam. Hát ez az előadó kicsit se szimpatikus. Azt szeretné, ha három könyvet elolvasnánk a vizsgára. Természetesen lesz beadandó is. A vizsga, a beadandó és a jelenlét - ez a követelmény. Húúúúúúúúúú, elegendő van! Ez csak egy tantárgy! És hol van még a többi?? Inkább lennék utcaseprő, csak ezt neeee!!

Hat hónap múlva: Levizsgáztam!! De jó érzés! Megvan az oklevelem! Nem is volt olyan rossz!! Nagyon sok érdekes dolgot tanultam! Teljesen másként látom a világot! Hálás vagyok Julcsinak, amiért engem javasolt! El is bocsáthatott volna! Örülök, hogy járhattam erre a képzésre!"

Hallgassuk meg az összes művet. Beszéljük meg őket!

Tizedik feladat¹²

A következő dia szintén arra hívja fel a figyelmünket, hogy egy videót kell meghallgatnunk.

A videó a megszűnő szakmákról szól. Hallgassuk meg!

¹² Wifi nélkül a feladat nem oldható meg.

Tizennegyedik feladat

A következő feladat egy kutatómunka.

Kutatómunka

A következő dián lévő sway bemutatón különböző állásportálokat talál szektorok szerint csoportosítva!

1. Nézzétek meg mindegyiket!
2. Csoportokban válasszatok ki egy-egy szektort és 15 perc alatt gyűjtsétek annyi valószínűsíthetően kiháló munkakört/foglalkozást az adott honlapról, amennyit tudtok. Számoljátok meg, hogy ki mennyit talált. Érveljétek, hogy miért fogok kihálni, hogyan lehet őket automatizálni.

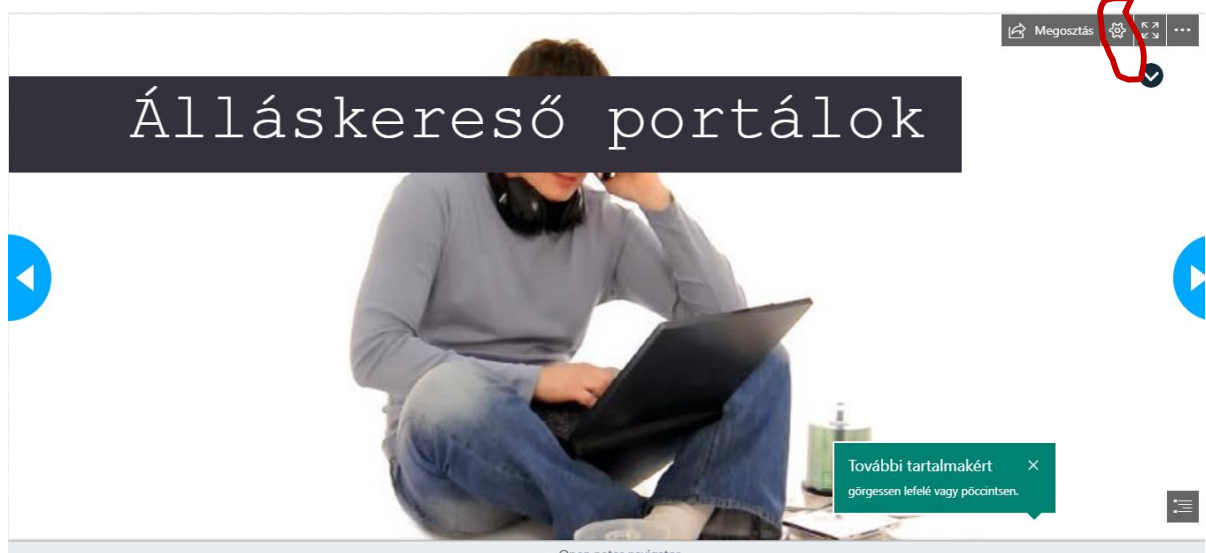
A feladat célja: **információátadás, tudásbővítés**, a különböző szektorok és a hozzájuk kapcsolódó állás kereső portálok megismertetése, **digitális írástudás** javítása, hatékony **online keresés** képességének javítása, **megfelelő adatok kiszűrése**, kiválasztása, **érveléstechnika** fejlesztése.

Az alábbiakban egy Sway bemutatót találunk. A bemutatón különböző szférákat, és az ott lévő állások állásportálját találjuk. Fontos, hogy a diákok tisztában legyenek a különböző területekkel, azzal, hogy nem minden állást találnak meg minden szférában.

A bemutató azért is Swayben készült, hogy a diákok megismerkedhessenek ezzel az előadásvarázslóval is, legalább a tapasztalat szintjén.

A bemutató ebben az ablakban fog megnyílni, vigyázzunk, ha a kék nyílra kattintunk, nem a bemutató fog továbbmenni, hanem a feladatsor! Kövessük az útmutatót! Kattintsunk a pirosan bekeretezett helyekre!

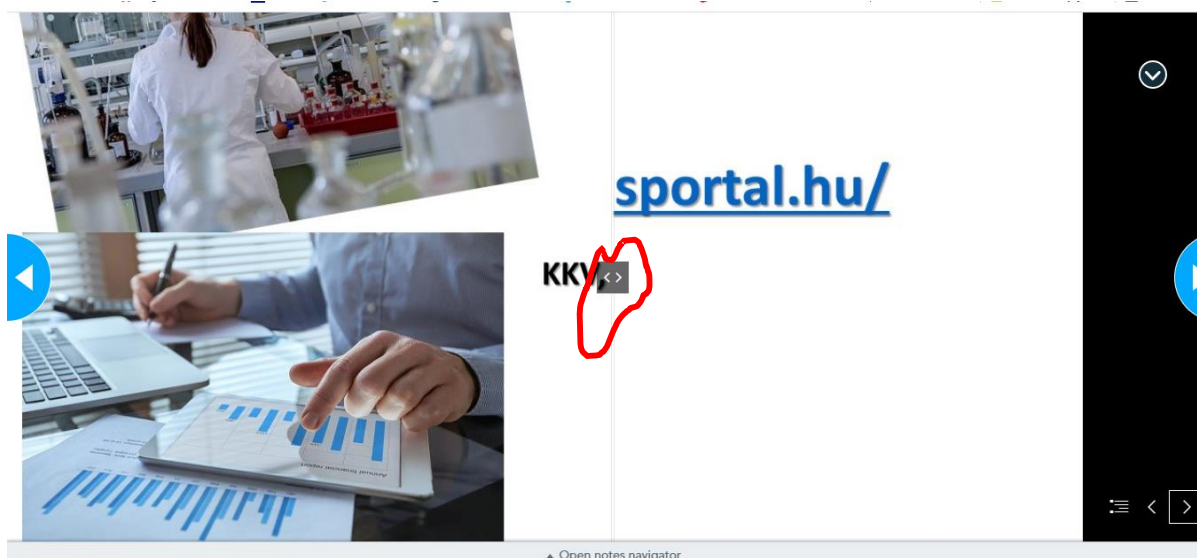
Akárhányszor az állásportálra kattintunk, az új ablakban fog megnyílni. Nem feltétlen szükséges minden portált megnyitnunk, elegendő, ha a diákok eldöntik, hogy melyik portált szeretnék böngészni, és csak azt nyitják meg.

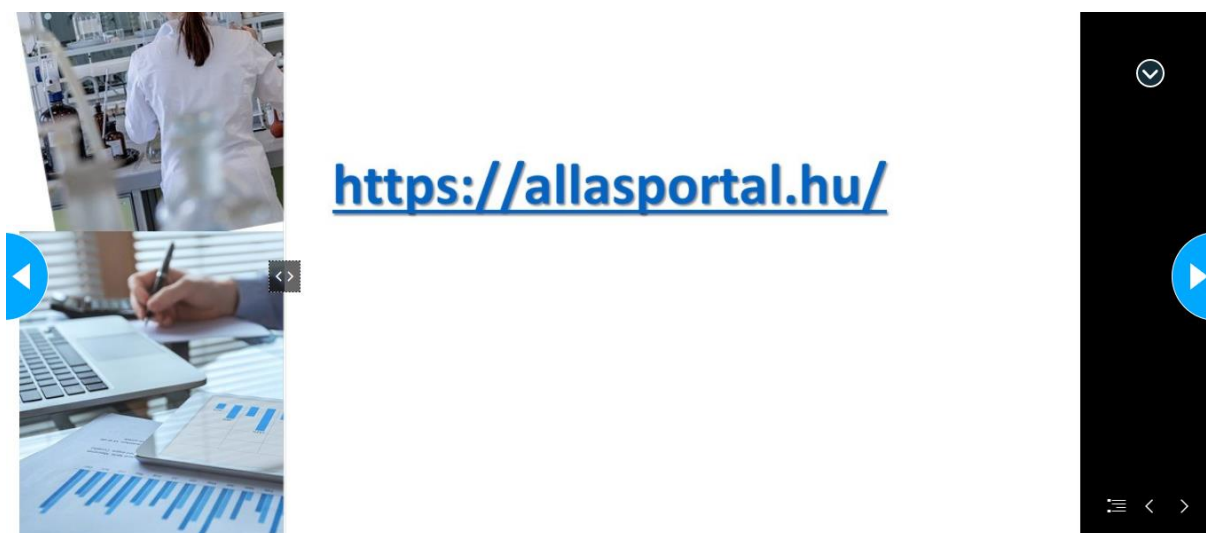

A következő dia egy felsorolást tartalmaz. Ha a kis „cetlikre” kattintunk, megtekinthetjük a különböző szférákat.

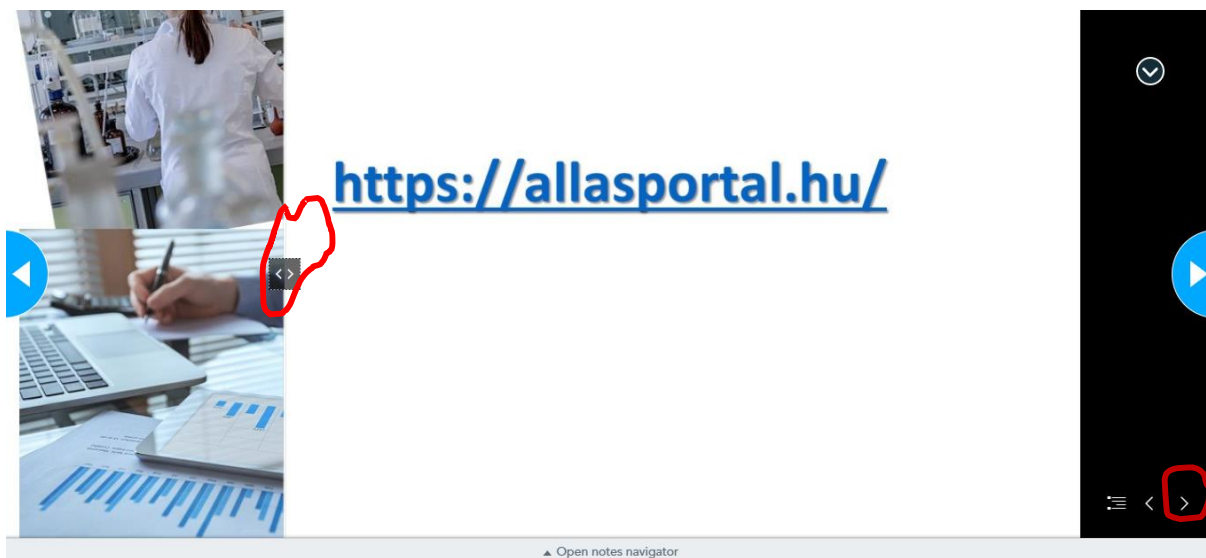

Továbblépni a jobb oldali kis nyíllal tudunk. A következő dia egy „elhúzható” dia, a sway összehasonlításaként említi. A kis nyilakat húzva a képet, illetve a hozzá tartozó állásportált látjuk.

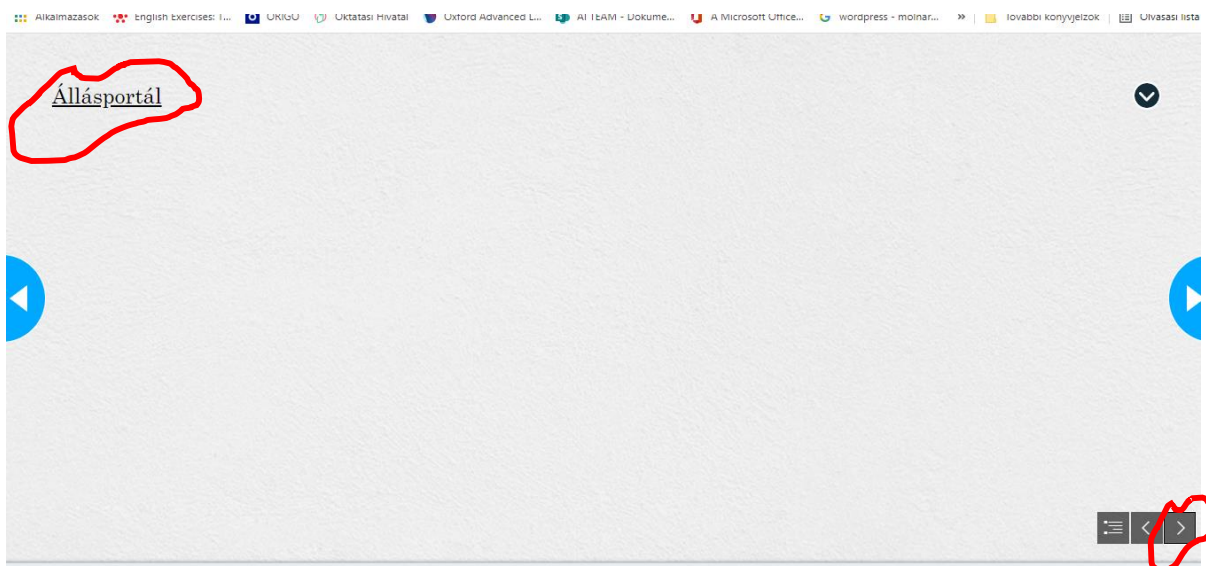

Továbblépni az alsó nyíllal tudunk.

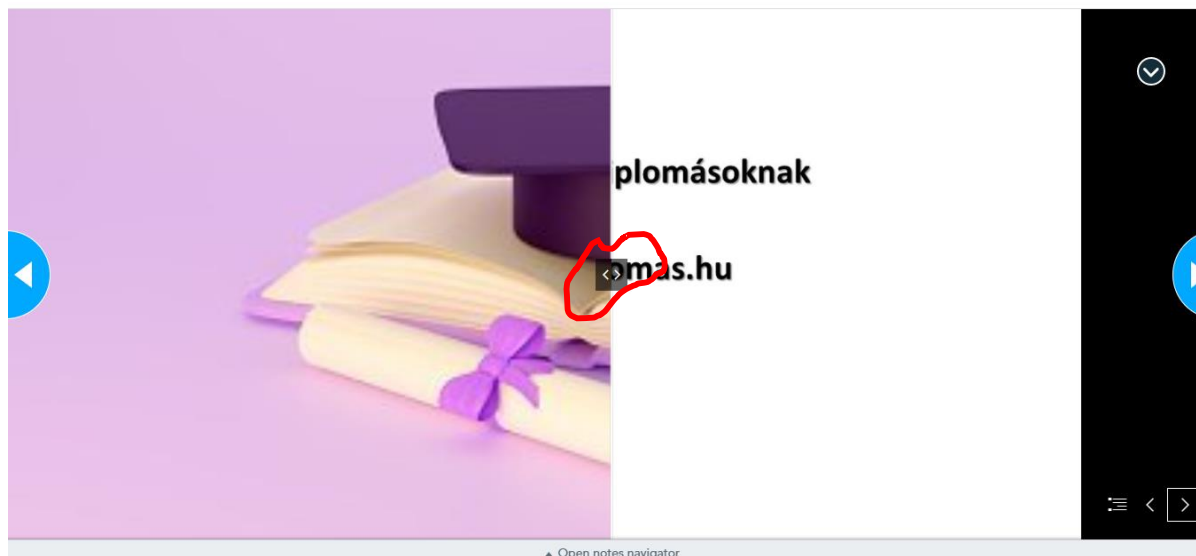

A linkre kattintva új ablakban megnyílik az állásportál, ahol a diákok böngészhetnek.

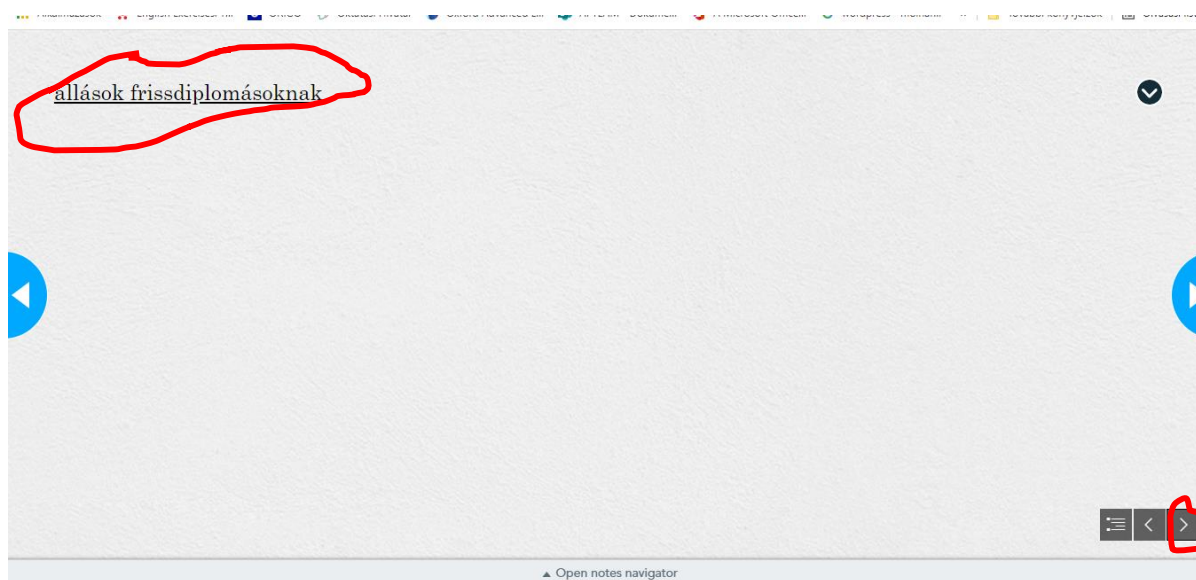

Továbblépni a jobb oldali kis nyíllal tudunk.

A következő megint csak „húzogatható” a kis nyilakat használva.

Továbblépni a jobb oldali kis nyíllal tudunk.

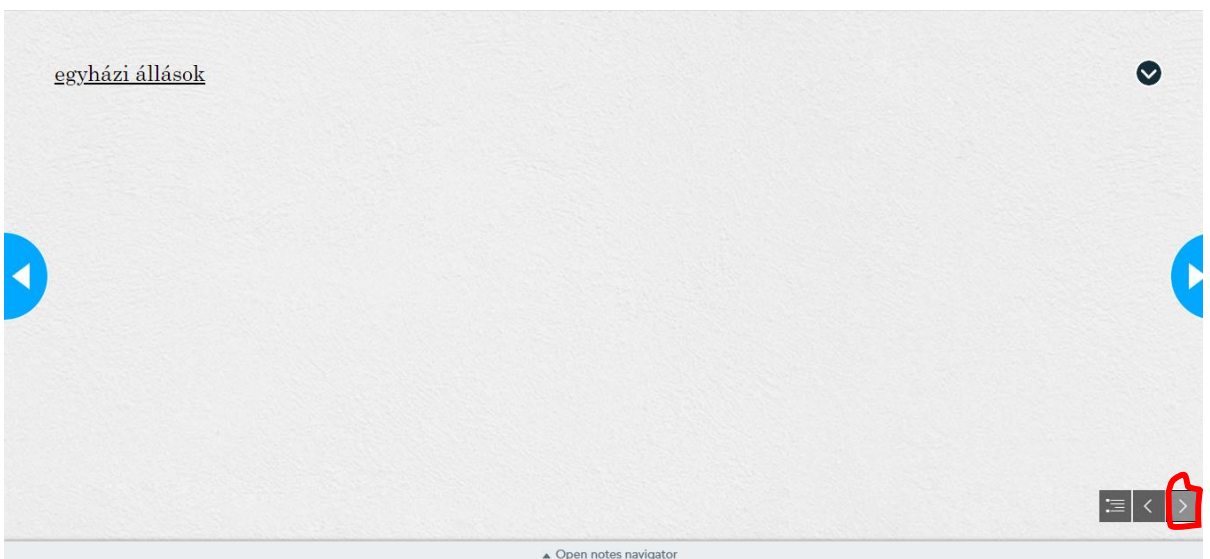

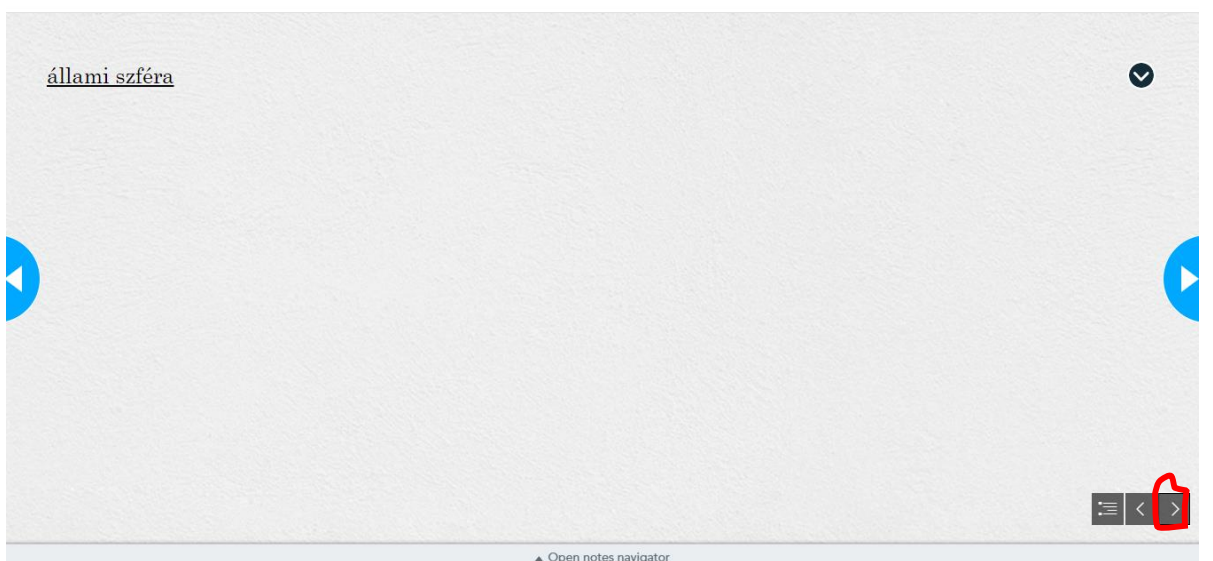
Továbblépni a jobb oldali kis nyíllal tudunk.

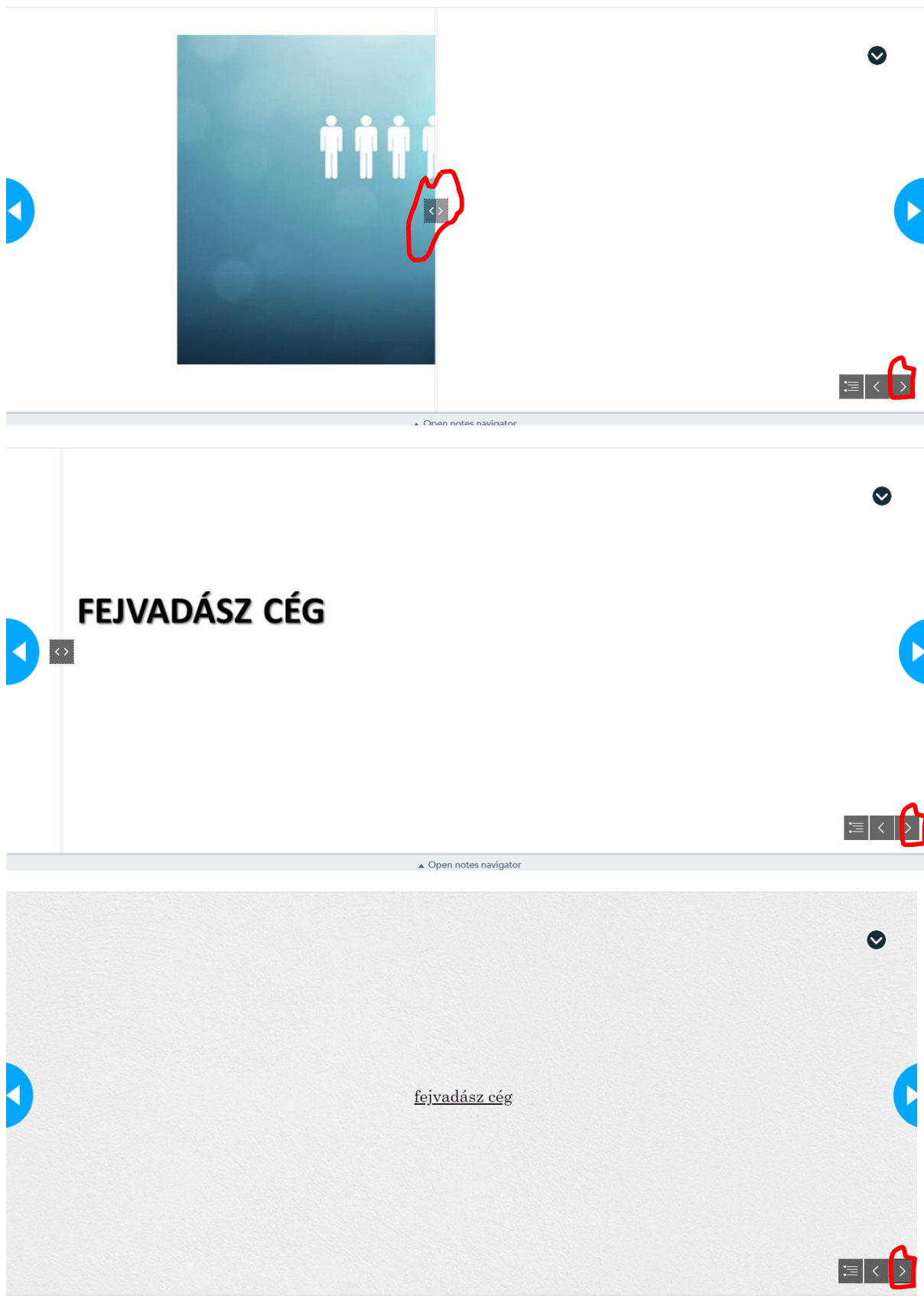
A Sway szerkezete ezután ugyanaz. Van egy elhúzható dia, képpel és a szektor nevével, majd egy link, ahol ennek a szektornak az állásportálját találjuk.

Továbblépni a jobb oldali kis nyíllal tudunk.

Amikor elértünk az utolsó diához, a nearpodon lévő feladatsort folytathatjuk a kék nyílra kattintással. Mielőtt azonban továbblépünk, kérjük meg a csoportokat arra, válasszanak egyet a fenti állásportálok közül. Keressenek olyan foglalkozást, ami szinte biztosra vehető, hogy meg fog szűnni. A katonai állások

ilyen szempontból irrelevánsak, ez az oldal csak arra alkalmas, hogy megmutassa, hol tudunk katonának jelentkezni, ha ez áll az érdeklődésünk fókuszában, de konkrét munkaköröket nem találunk. (Az útmutató írásának pillanatában.)

Feladat célja: **állásportálok, különböző szektorok** megismertetése, olyan szektoroké, amelyeket a kilencedik évfolyam számára készített feladatsor nem említ (profession.hu), **digitális írástudás** (értelmes internetes keresés) javítása, **elgondolkodtatás, foglalkozásismeret** fejlesztése.

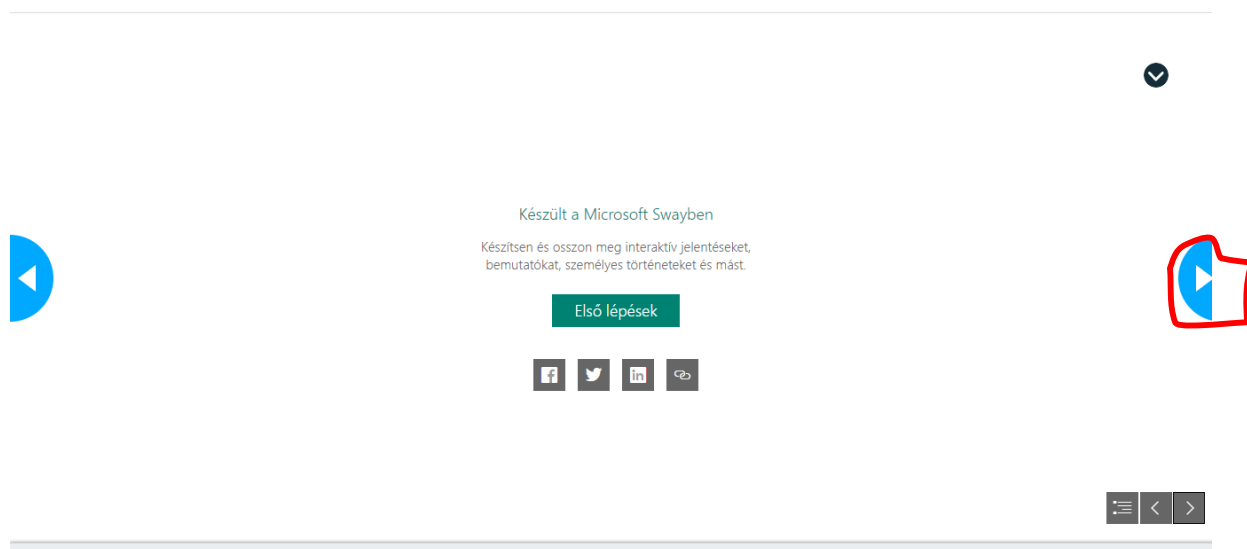
Feladat megoldása: minden olyan szakma meg fog szűnni, amit automatizálni lehet. Pl.:

allasportal.hu oldalról (az útmutató írása pillanatában): adminisztrátor, forrasztó munkatárs, recepció.

frissdiplomas.hu oldalról (az útmutató írása pillanatában): technical writer, call center operator, (felhívhatjuk a diákok figyelmét az angol nyelvtudás jelentőségére! Számos állás angolul van meghirdetve!) telefonos értékesítő, eladó.

egyhaziallasok.hu oldalról (az útmutató írása pillanatában): pénzügyi asszisztens, portás/gondnok.

kozigallas.hu oldalról (az útmutató írása pillanatában): anyakönyvvezető.

Tizenkettedik feladat¹³

A következő dián lévő linken ellenőrizhetjük, hogy mekkora eséllyel szűnnek majd meg egyes foglalkozások.

Az oldal angol nyelvű. Sajnos hasonló oldalt magyarul még nem találunk.

A feladat célja: a diákok ötleteinek **ellenőrzése**.

¹³ A feladat wifi nélkül nem oldható meg.

Az alábbi linken ellenőrizhetitek, hogy mekkora eséllyel fognak azok a szakmák megszűnni, amiket választottatok.

<https://www.npr.org/sections/money/2015/05/21/408234543/will-your-job-be-done-by-a-machine?t=1606942>

A fenti honlapon az alábbi látjuk:

The screenshot shows the NPR website article titled "Will Your Job Be Done By A Machine?". The article is dated May 21, 2015, at 4:08 PM ET. The author is QuocTrung Bui. The article text states: "Machines can do some surprising things. But what you really want to know is this: Will your job be around in the future? We have the 'definitive' guide. Researchers took a shot at estimating how technology will affect the job market in 20 years. Find your job below to see what the data say about your future." Below the text, there are two dropdown menus. The first dropdown menu is labeled "Office and Administrative Support" and the second dropdown menu is labeled "Bookkeepers". Below the dropdown menus, there is a large number "97.6%" and the text "Bookkeepers have a 97.6% chance of being automated." There are three orange arrows pointing to specific elements: one points to the first dropdown menu with the annotation "Itt lehet szektort választani", another points to the second dropdown menu with the annotation "Itt lehet szektoron belül foglalkozást választani", and a third points to the "97.6%" number with the annotation "Itt azt a számot látjuk, amekkora eséllyel az adott szakma kihal."

Tizenharmadik feladat¹⁴

A következő két dián a feladatot, majd a meghallgatandó videót találjuk. Hallgassuk meg a videót.

¹⁴ A feladat wifi nélkül nem oldható meg.

Új szakmák

Szakmák nemcsak meg fognak szűnni, hanem újak meg is fognak jelenni, illetve meglévők át fognak alakulni. Pl. a szerelő munkák valószínűleg megszűnnek, az orvosi pálya viszont átalakul (pl. műtéti eljárások, diagnosztika stb.)

Hallgassátok meg a következő dián lévő hanganyagot!

Edpuzzle - Google Chrome

edpuzzle.com/media/60b8a2bb4e89f24149fa43c8

Content Gradebook My Classes ? A

Karrierváltás hetvenévesen? Nemsokára benne lehet a pakliban – AI és karrier MI Stúdió – S03 E13

Andrea Molnárné László

00:00 02:09

Play, Previous, Next, Volume, Full Screen buttons

Assign

Edit

Duplicate

Share preview

Delete

Public

Tizennegyedik feladat¹⁵

A következő dián egy párosítgatós játékot találunk a jövő szakmáit illetően.

Feladat célja: **felhívni a figyelmet** a születendő szakmákra, játék, lazítás, a hallott videó **tényanyagának** elmélyítése.

¹⁵ A feladat wifi nélkül nem oldható meg.

Instructions

figyeli a kutatásokat, a mérnöki tevékenységeket, a tudományos híreket, és ezek segítségével hoz

Védi azt a tudást, amit a mesterséges intelligencia alkot, illetve jelenti, ha a MI "ellop" valakitől

figyeli a különböző betegségeket, az étkezési trendeket, és segít az aktuálisnak

mesterséges intelligencia szellemi tulajdon védő

igyekszik leszoktatni az embereket a digitális szokásaikról, függéseikről, és megismertetni

figyeli a légteret és irányítja a drónokat.

űr mikrobiológus

a digitális lábnyomod alapján adatokat és javaslatokat szolgáltat a munkáltatónak a képességeidről.

Az út a Marsig túl hosszú. Addig lehetőség nyílik növénytermesztésre, akár az űrhajóban, akár a Marson. Ő a

természetes tapasztalatok tanácsadója

digitális toborzó

táplálkozástudományi tanácsadó

űrelőhely tervező

fuzionáló

A világűr meghódításával szükség lesz olyan tervezőkre, akik az ottani élőhelyeket, növénytermesztést

drón koordinátor

Megoldások:

Pair 1

digitális toborzó

a digitális lábnyomod alapján adatokat és javaslatokat szolgáltat a munkáltatónak a képességeidről, tehetségedről, érdeklődésedről.

Pair 2

mesterséges intelligencia szellemi

Védi azt a tudást, amit a mesterséges intelligencia alkot, illetve jelenti, ha a MI "ellop" valakitől

drón koordinátor

figyeli a légteret és irányítja a drónokat.

Pair 5

táplálkozástudományi tanácsadó

figyeli a különböző betegségeket, az étkezési trendeket, és segít az aktuálisnak megfelelő tanácsokat adni.

Pair 6

természetes tapasztalatok tanácsadója

igyekszik leszoktatni az embereket a digitális szokásaikról, függéseikről, és megismertetni velük a természet szépségeit, a "hagyományos" élményeket.

űrelőhely tervező

A világűr meghódításával szükség lesz olyan tervezőkre, akik az ottani élőhelyeket, növénytermesztést

űr mikrobiológus

Az út a Marsig túl hosszú. Addig lehetőség nyílik növénytermesztésre, akár az űrhajóban, akár a Marson. Ő a Földön kívüli

A feladatban több, a világűr meghódításával kapcsolatos jövőbeni foglalkozás is megjelenik. Természetesen garantálni nem lehet, hogy ezek a foglalkozások pár éven belül itthon is megjelenjenek, de nem kizárt. Az sem elképzelhetetlen, hogy a diákok külföldön fogják ezt a foglalkozást űzni.¹⁶

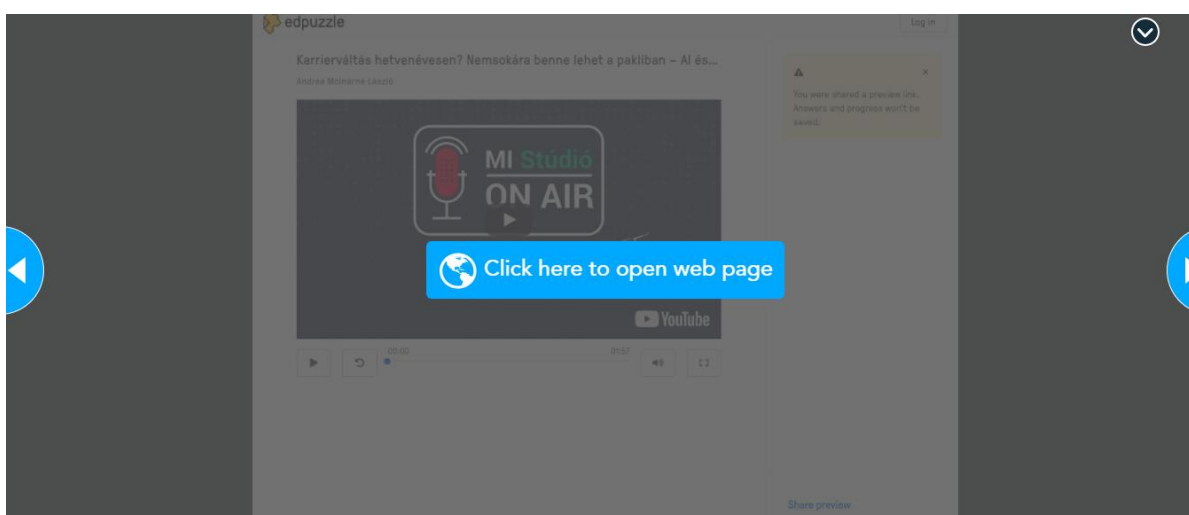
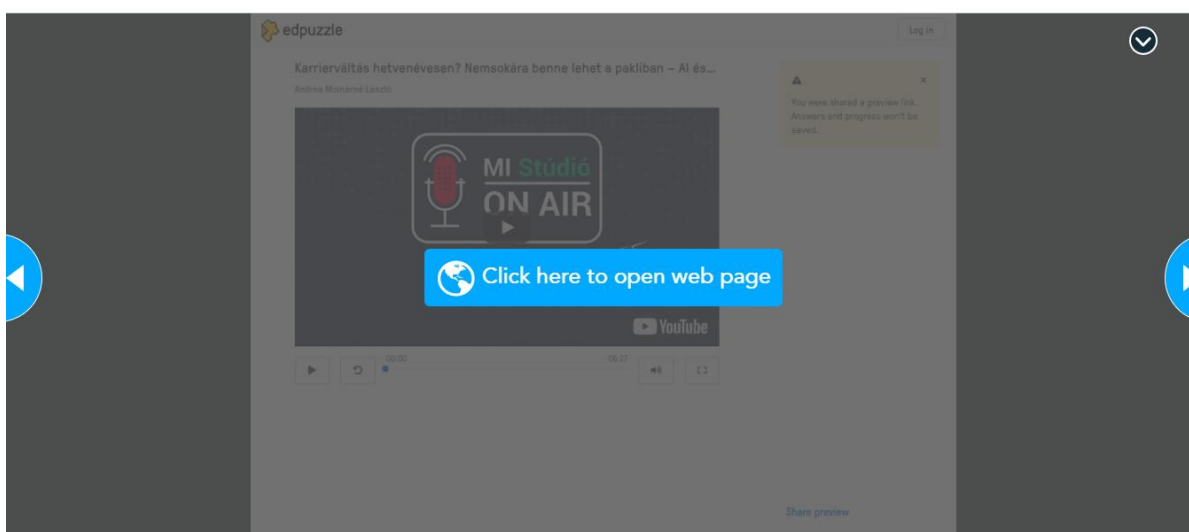
¹⁶ Magyarország egyre többet költ az űrkutatásra. Információkat ld.:

<https://privatbankar.hu/cikkek/piacesprofit/egy-csomo-penzt-dobott-el-a-magyar-urprogram-de-az-mind-vissza-is-hull-ra.html>
<https://space.kormany.hu/>
<https://space.kormany.hu/a-kormany-elfogadta-a-magyarorszag-urstrategiaja-cimu-dokumentumot>
<https://www.szabadeuropa.hu/a/ner-uripar-technologia-4ig-carpathiasat-sarhegyi-istvan-urjogasz-muhold-urhajos/31086701.html>
<https://juratus.elte.hu/jelenleg-az-urban-a-vadnyugat-szabalyai-ervenyesek-interju-dr-sarhegyi-istvan-urjogasszal-i-resz/>

36

Tizenötödik feladat¹⁷

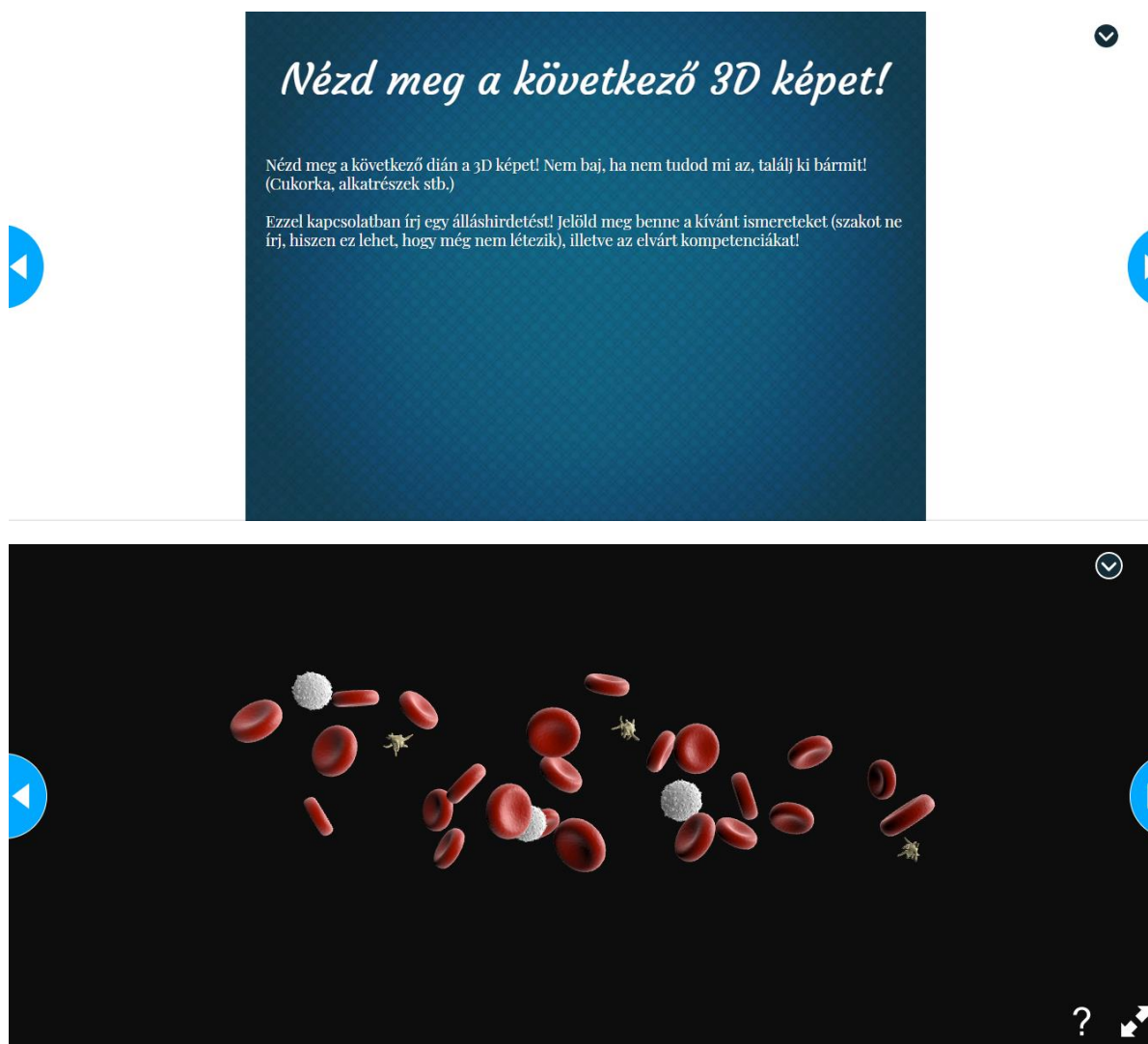
A feladat két videó meghallgatása lesz a jövőben nélkülözhetetlennek tűnő kompetenciákról, skillekről.

¹⁷ A feladat wifi nélkül nem oldható meg.

Tizenhatodik feladat¹⁸

A következő feladatban egy álláshirdetést kell írni a kép alapján.

Feladat célja: **kreativitás** fejlesztése, **kommunikációs** képességek fejlesztése, **lényegkiemelés**, **konklúzió** levonás javítása, az elhangzottak bevéssése.

Az ábrán vörösvérsejteket látunk, de ez a tény elenyésző. A fontos, hogy a diákok tudjanak valamire asszociálni a képről, és kötni hozzá egy foglalkozást. Egy jövőbeni foglalkozást, olyan skilleket megemlítve, amit hallottak. Fogadjunk el bármit, ami nem destruktív, nem demoralizál, és az eddig elhangzottakra épít.

Egy opcionális megoldás lehet:

„adatalapú diagnosztika”

Jól profitáló orvosi klinikánk keres olyan - a diagnózisban jártas - orvost, aki tapasztalt a mesterséges intelligencia használatában is.

¹⁸ A képet előre kinyomtathatjuk, így megoldható a feladat wifi nélkül is.

Feladatok:

- A mesterséges intelligencia által összegyűjtött adatok alapján az általa felállított diagnózis ellenőrzése
- Adatok elemzése
- Különböző, a beteget érintő kórelőzmények áttanulmányozása
- A felállított diagnózis továbbítása a beteg, illetve a releváns szakorvosok felé
- Terápiás javaslattevés

Elvart képességek:

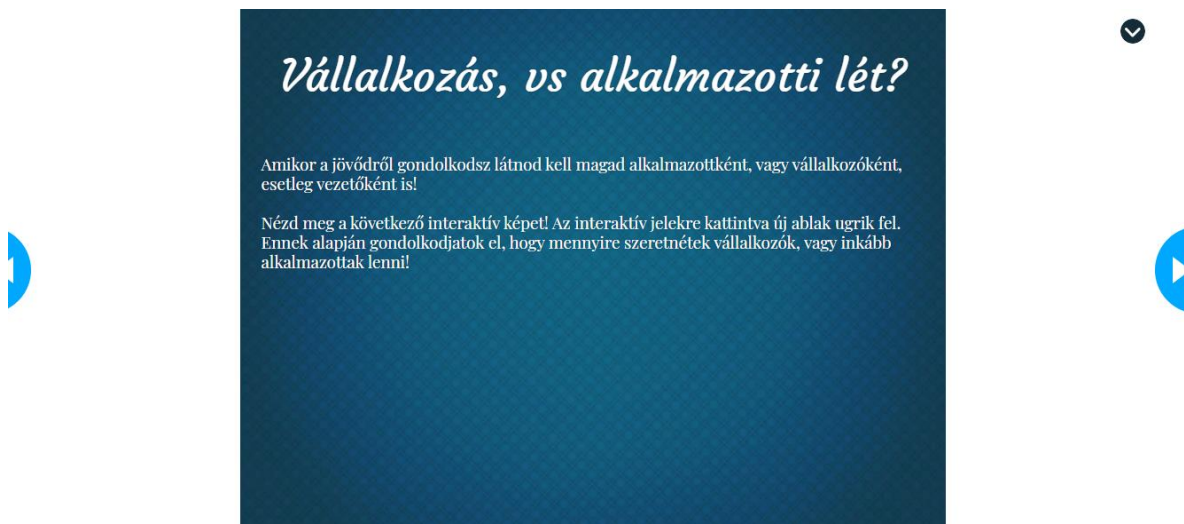
- precizitás
- elemzőképesség
- rendszerszemlélet
- kreativitás
- magabiztosság
- gyors cselekvő- és ítélőképesség
- rugalmasság
- nyitottság

Ez az álláshirdetés arra az esetre lehet releváns, ha a diák felismeri a vörösvérsejtet. Amennyiben mást lát ki a képből (jelen esetben sokkal fontosabb a kreativitás, mint a lexikális tudás!), abban az esetben bármilyen más munkakörre is írhat hirdetést.

Tizenhetedik feladat¹⁹

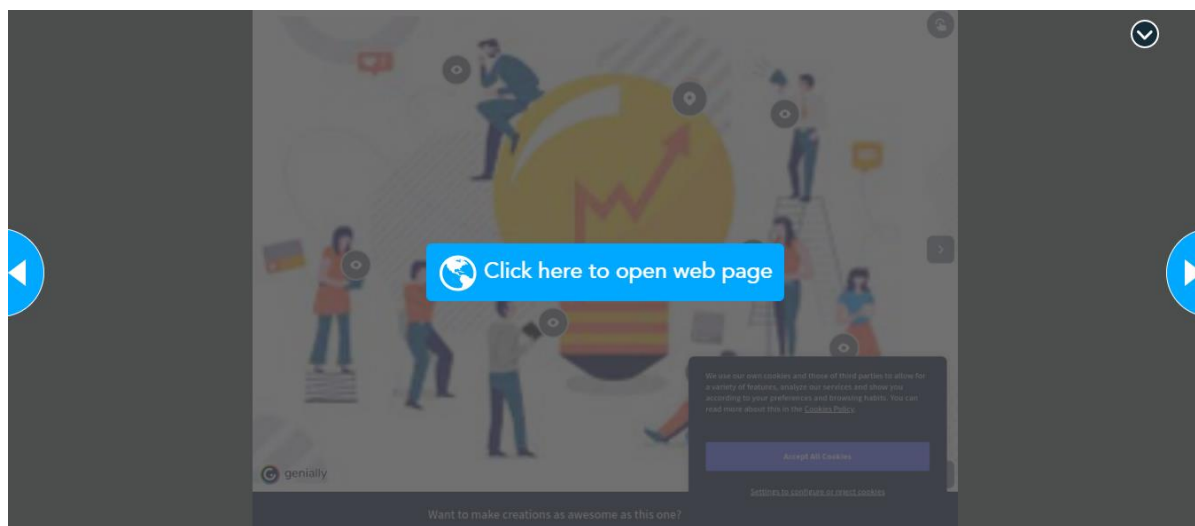
Ettől a feladattól kezdve a vállalkozói/alkalmazotti lété lesz a főszerep. Tisztában kell lenniük a diákoknak azzal, alkalmasak-e arra, hogy vállalkozóvá váljanak, mik az alapvető kompetenciák, a leglényegesebb különbségek? Fontos ez azért is, mert vannak bizonyos munkakörök, amiket szinte csak alkalmazottként (anyagmérnök, HR-es, tanár stb.), és vannak, amit csak vállalkozóként (farmer/tücsöktenyésztő/digitális méhészt stb.) fognak tudni elvégezni. Elkerülhetetlen, hogy elgondolkodjanak azon, hogy jelen pillanatban mire lennének alkalmasak, és min kell alakítaniuk ahhoz, hogy ez megváltozzon. Vannak, akik vállalkozónak születnek; önállóak, függetlenek, saját véleményük van, nem bírják a hierarchiát, rosszul kezelik a kötöttségeket, öntörvényűek, jól motiváltak, felelősségteljesek, az ilyen típusú egyéniségek jobb, ha már most készülnek a vállalkozói létre. Akár diákként is kezdenek vállalkozásba, az USA-ban, Litvániában bevett gyakorlat a diákvállalkozás. Itthon a startup támogatások nagy lehetőségeket rejtenek. Az olyan diákokat, akik erre nyitottak, lehet bátorítani saját vállalkozás indítására.

¹⁹ A feladat wifi nélkül nem oldható meg.

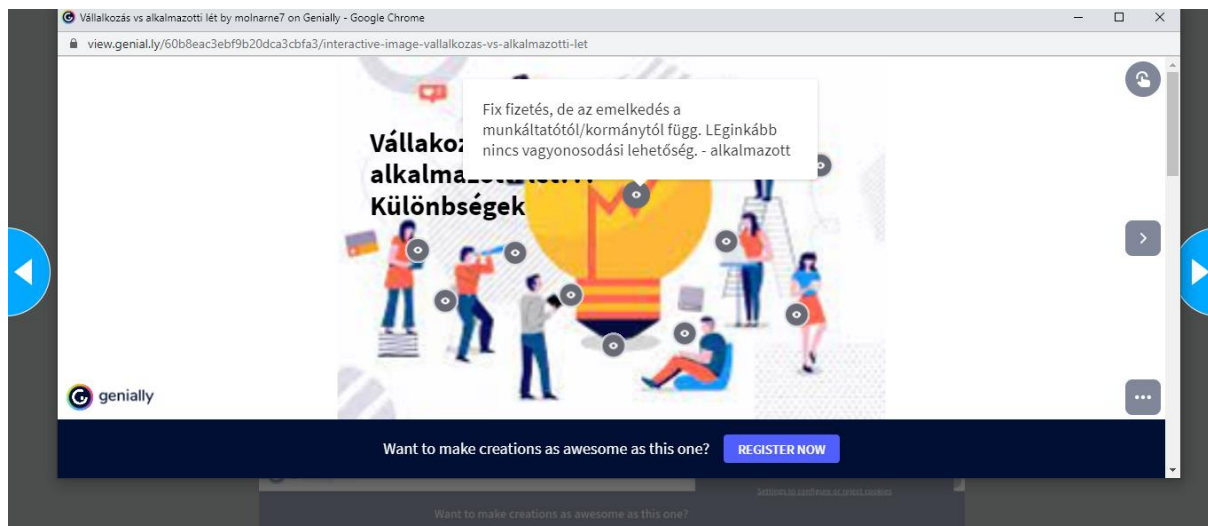

A következő interaktív képen a szemekre kattintva különböző tényeket találunk a vállalkozói létről. Kérjük meg a diákokat arra, hogy nézzék át ezeket!

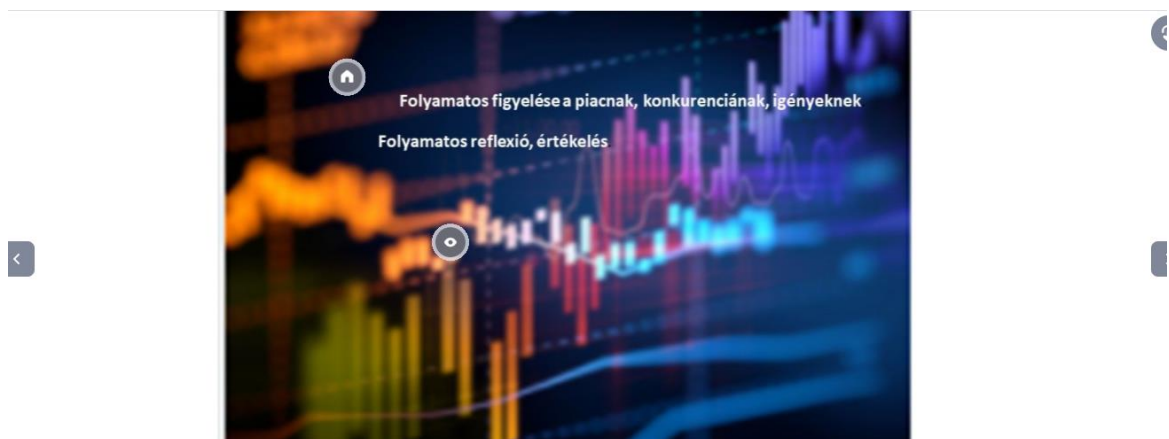
Azt elmondhatjuk a diákoknak, hogy vannak olyan tények, amelyek egyértelműen jellemzőek a vállalkozókra. Az alkalmazotti lét jellemzői ennél sokkal képlékenyebbek. Nagyban függnek a szektortól, és a cég/intézmény fajtájától, nagyságától. A feladat nagyvonalakban tudja bemutatni a két forma közti különbséget, egyéni kivételek mindig léteznek, amik akár jogszabályi változások eredményei is lehetnek.

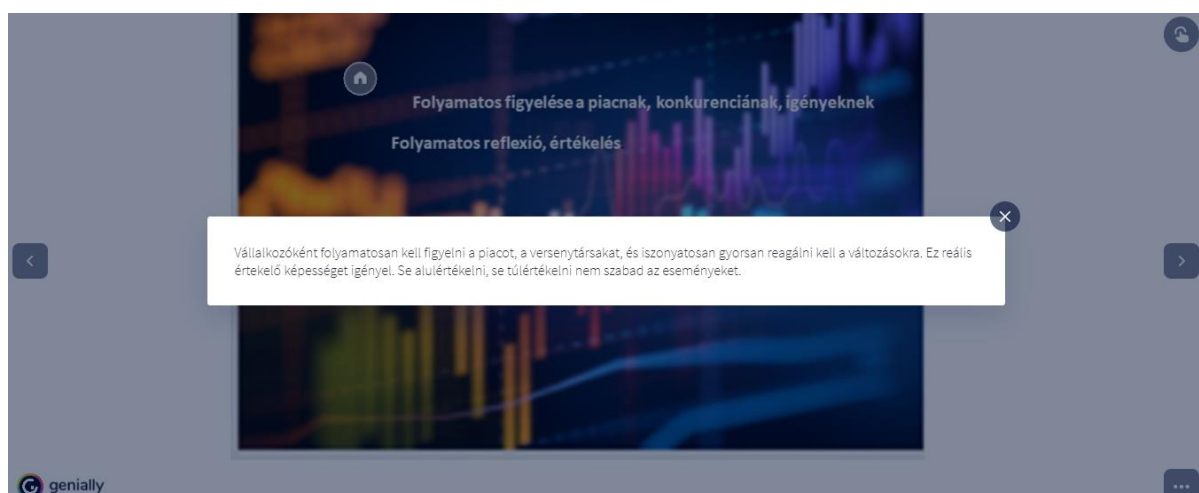
Vannak olyan „szemek”, ahol szöveget találunk, miután ráhúzzuk a kurzort.

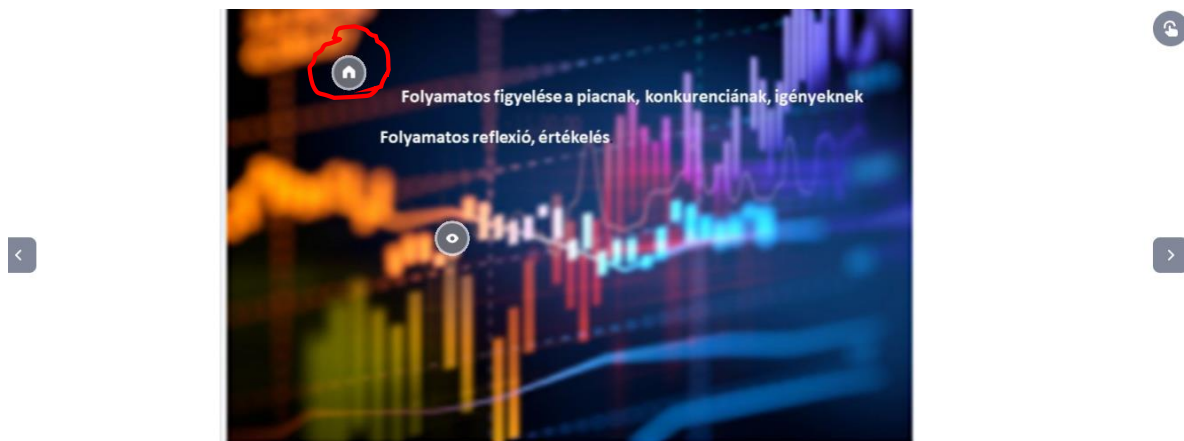
Vannak olyan „szemek”, ahol a kattintás után egy kép ugrik fel.

A képen általában kulcsszavak vannak feltüntetve. A képen lévő szemre kattintva egy bővebb magyarázatot kapunk a kulcsszavakról.

A ház ikonra kattintva vissza tudunk lépni a nyitóképre.

Tizennyolcadik feladat²⁰

Hangsúlyos, hogy a vállalkozói/alkalmazotti lét közti különbség elmélyüljön, megragadjon a diákokban. Ezt szolgálja a következő élménypedagógiai feladat. Kerekasztal-beszélgetést kell szervezniük. Ehhez válasszanak egy moderátort, illetve szereplőket. Az osztály fog kérdéseket feltenni.

Személyes beszámoló

Biztos van köztetek olyan, akinek vállalkozók a szülei, illetve akinek alkalmazottak.
Ha alkalmazottak, azon belül is lehetnek kisebb cégnél, multinál, állami, vagy egyházi intézménynél.

Szervezzetek kerekasztal-beszélgetést! A különböző helyeken dolgozó szülőikkel rendelkező tanulók üljenek ki az osztály elé.

Válasszatok egy moderátort, aki koordinálja a beszélgetést! Felszólítja a kérdezőket, kérdez, ha elakad a beszélgetés, felszólítja a válaszadókat is!
Kérdéseitekben térjete ki a jobb oldalon látható témákra is!

Stabilitás kockázatok

Képzési lehetőségek

Külső kapcsolatok

napirend

Munkatársak száma

Hétvégi elfoglaltságok

bevételek

Kiadások

A feladat célja: **értelmes kérdésfeltevés** gyakoroltatása, **kreativitás** javítása, **élményalapú tudásszerzés**, az eddig elhangzottak **bevétele, elgondolkodtatás**.

Figyeljünk arra, hogy a diákok a jobb oldali ábrán látható kulcsszavakat is használják a kérdések feltevésénél, de legyenek saját ötleteik, gondolataik is.

Egy kerekasztal-beszélgetés akkor izgalmas, ha egy-egy meghívott nem beszél sokáig, de ugyanakkor kellően informatív, nem szűkszavú. Moderátornak a legjobban kommunikáló diákot válasszuk, aki képes kiegészítendő kérdéseket feltenni. Ezt tisztázzuk a gyerekekkel, mielőtt nekikezdenénk a feladatnak.

A fizetés, mint olyan, tabutéma a magyar kultúrában. Beszéljük meg a diákokkal, hogy erre vonatkozóan nem tesznek fel kérdéseket, de azt leszögezhetjük, hogy egy vállalkozó havi bevétele több, mint egy alkalmazotté.

²⁰ A feladatot akkor is meg tudjuk oldani, ha nincs wifi.

Ha van rá időnk, elmondhatjuk a diákoknak, hogy vannak egyéni vállalkozók, akik maguk végzik a munkát, és vannak cégvezetők, akik szintén vállalkozónak számítanak, de ők alkalmazottakat tartanak, és csak koordinálnak, menedzselnek.

Opcionális kérdések:

- Amikor szabadságra megy édesanyád, van bevétele? (fizetett szabadság vs. fizetetlen szabadság – vállalkozó)
- Ki biztosítja a munkához szükséges eszközöket? (vállalat vs. önmaga)
- Volt-e már rá példa, hogy nem volt havi bevételek?
- Mekkora az esélye annak, hogy édesanyád elveszti a munkáját? (piaci kitettség vs. biztonság)
- Hány kollégája van édesanyádnak?
- Van-e édesanyádnak közvetlen főnöke?
- Van-e édesanyádnak saját irodája?
- Ha problémája van édesanyádnak, megteheti-e, hogy később kezdi a munkát?

Tizenkilencedik feladat

Mit gondolsz miért van szüksége a vállalkozónak erős önkritikára? (Fontos, megtalálni az egyensúlyt a perfekcionizmus és a helyes önértékelés között!)

Ready? Enter your answer here.

Submit

A feladat célja: önismeret/**vállalkozói ismeret** javítása, **elgondolkodtatás, véleményalkotás** fejlesztése.

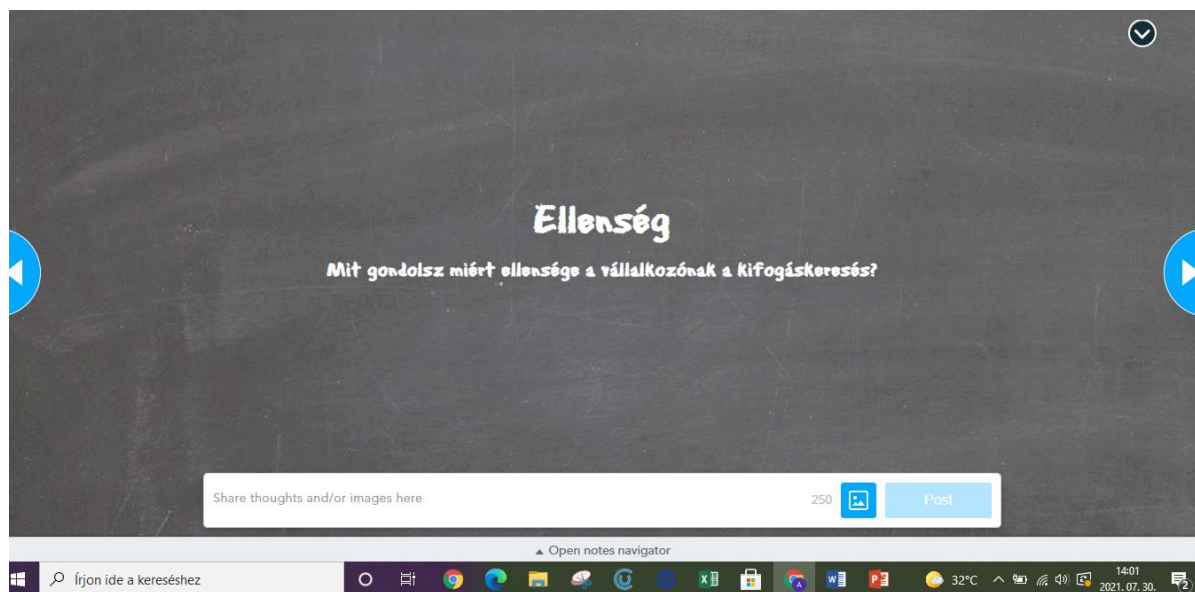
Feladat megoldása: kellő önkritikával érhető csak el, hogy egy vállalkozás a fejlődés útján haladjon. Be kell látni, hogy mikor tévedünk, miben hibáztunk, és azt ki kell javítani. Önkritika nélkül nincs fejlődés, de az önkritika nem lehet végletes, beteges, nem lehet perfekcionista, nem betegíthet meg. Fontos, hogy el tudjuk fogadni önmagunkat, de ha hibázunk, akkor azt is belássuk különösebb lelki sérülés nélkül.

Beszélgethetünk a gyerekekkel az önkritikáról, önreflexióról. Arról, hogy csak akkor van haladás, előrelépés életünk minden területén, ha beismerjük a hibáinkat és tanulunk belőlük, esetleg szükség esetén bocsánatot kérünk. Megbeszélhetjük, hogy ki szokott az osztályból önkritikát gyakorolni, tud-e tanulni a hibáiból, vagy mindig beleesik ugyanabba a hibába. Átbeszélhetjük, hogy melyiket szeretik jobban a diákok, ha valaki kendőzetlenül megmondja nekik a véleményét; ha óvatosan rámutat a hibákra; vagy ha ők jönnek rá a tévedéseikre. Beszélgetünk arról is, hogy mennyire tud fájni az igazságtalan/méltatlan hibáztatás. A feladat remek alkalmat teremthet arra nézve, hogy

személyiségfejlesztő beszélgetésbe kezdjünk, de amennyiben a diákok erre nem nyitottak, úgy elvégezhetjük pusztán csak ezt a feladatot is.

Husztadik feladat²¹

A feladat hasonlú az előzőhöz, a diákoktól elgondolkodást és véleményalkotást vár.

A feladat célja: önismeret/**vállalkozói ismeret** javítása, **elgondolkodtatás, véleményalkotás** fejlesztése.

Feladat megoldása: a kifogáskeresés gátolja az önkritikát, ez pedig gátolja a fejlődést. Ha mindig felelőseket keresünk, a vállalkozás előbb-utóbb csődbe jut. Sokkal inkább kell meglátni a problémákban a lehetőséget, keresni a kiutat, mint sajnálkozni, és a körülményekre delegálni a felelősséget.

A két feladat után megkérhetjük a diákokat, hogy gondolkozzanak el a fentieken. Szeretik-e ők a felelősséget másra hárítani, vagy szokták-e vállalni a hibáikat? Az is opció lehet, hogy a két feladat után beszélgetünk a diákokkal az önkritikáról, perfekcionizmusról, a felelősség delegálásáról. Ez a beszélgetés arra is alkalmas lehet, hogy a diákok egymástól **megküzdési stratégiákat** is tanuljanak. A diákkorban elsajátított megküzdési, túlélési, kudarcúrési stratégiák óriási előnyt jelenthetnek felnőttként.

Olyan kérdéseket tehetünk fel, ha beszélgetést szeretnénk indítani, mint:

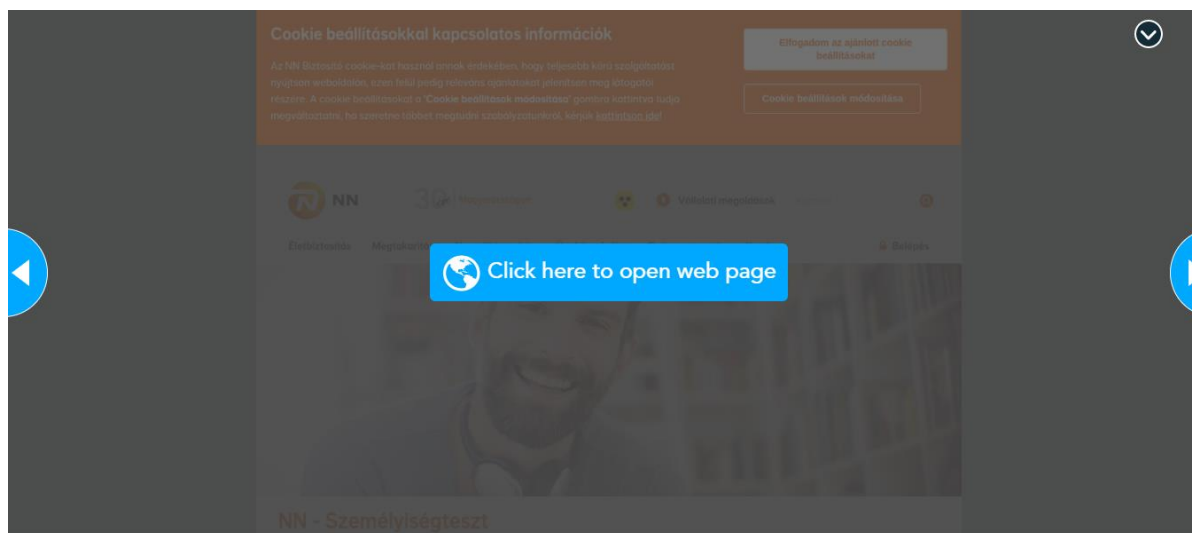
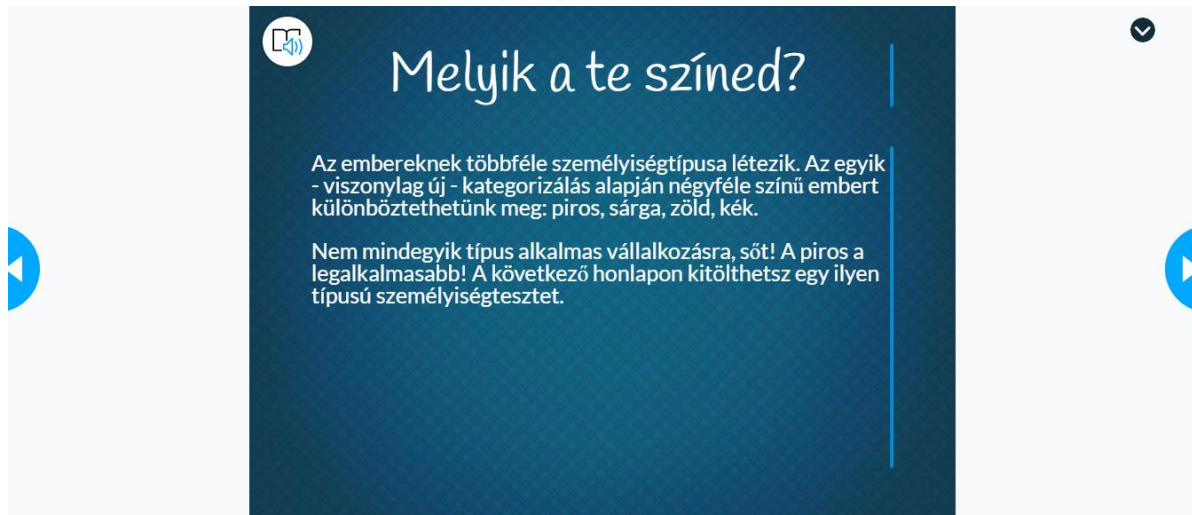
- mit csináltok, ha rossz jegyet kaptok és a szüleitek megszidnak benneteket?
- szoktatok-e azon gondolkodni, hogy milyen ürügyet találjátok, vagy bevalljátok, ha ti hibáztok?
- el szokott-e hangzani hasonló beszélgetés otthon: - „Nem mondog, hogy kettes lett a dolgozatod!? - De mindenkinek rosszul sikerült, még Janinak is csak négyes lett. Pedig ő mindig mindent tud. – Nem érdekel, hogy másnak hányas lett, engem az érdekel, hogy neked kettes! Janival foglalkozzon az ő édesanyja! – De hidd el anya, olyat kérdezett a tanár, amit nem is vettünk. Senki se hallott róla! A könyvben sincs benn!”
- Mivel szoktak zárulni az effajta beszélgetések?
- El szoktál-e gondolkodni azon, hogy ha valamilyen módszerrel nem érsz el jó eredményeket az egyik tárgyból, akkor másfajta módszert alkalmazsz?

²¹ A kérdésről beszélgethetünk szóban is, wifi nélkül.

- Van-e olyan terület, ahol különösen fontos neked, hogy ne hibázz?
- Emlékszel-e olyanra, hogy valaki megbántott egy kritikával?
- Ha valaki igazságtalanul mond neked kritikát, mert tudod, hogy az tényleg nem rajtad múlt, akkor hogyan reagálsz rá?

Huszonegyedik feladat²²

A következő feladat egy önismereti teszt kitöltése.

Feladat célja: **önismeret javítása**

A fenti linken egy önismereti tesztet tölthetnek ki a diákok. Bizonyos vélemények alapján a „piros színű ember” alkalmas a leginkább a vállalkozói létre. A tesztet elhalaszthatjuk, és megkérhetjük őket, hogy otthon töltsék ki. A teszt kitöltésének ideje kb. 15 perc.

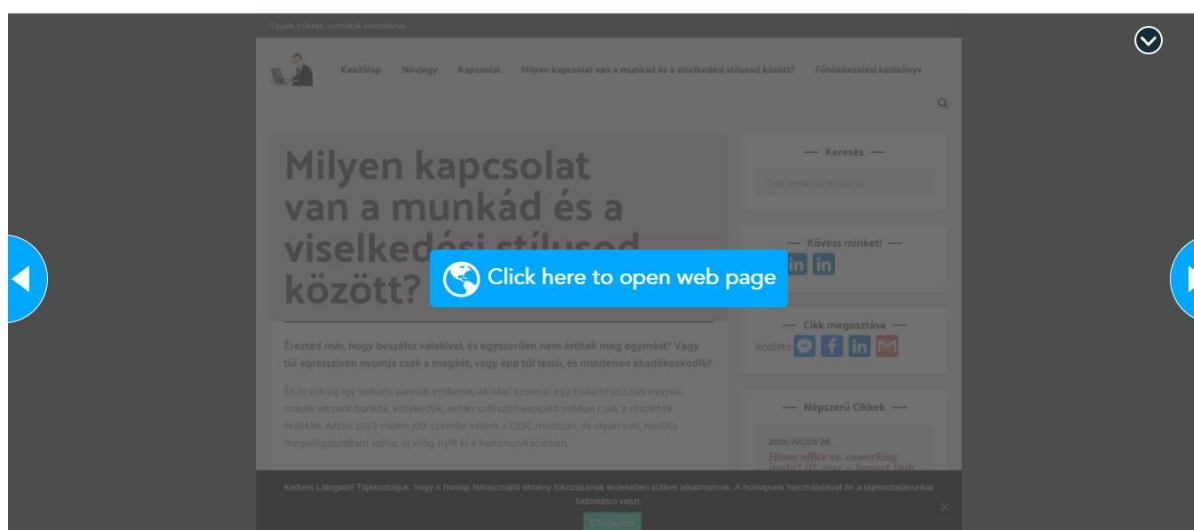
Ez a dia egy - a fenti koncepciót részletező - könyvet ajánl azok figyelmébe, akiknek az érdeklődését felkeltette ez a fajta kategorizálása az embertípusoknak.

²² A feladat wifi nélkül nem oldható meg, hacsak nem nyomtatjuk ki a tesztet és az értékelését előre.

A következő linken egy olyan weboldalt találunk, ahol a különböző színű emberekhez rendelnek számukra ideális foglalkozásokat. Természetesen a sor nem teljes, ennél sokkal több foglalkozás van, és lesz!

Az oldal csak az információ átadására született, otthoni elmélyülésre is feladhatjuk.

Huszonkettedik feladat²³

A következő feladat a vállalkozás anyagi hátterének megteremtésének nehézségeire hívja fel a figyelmet.

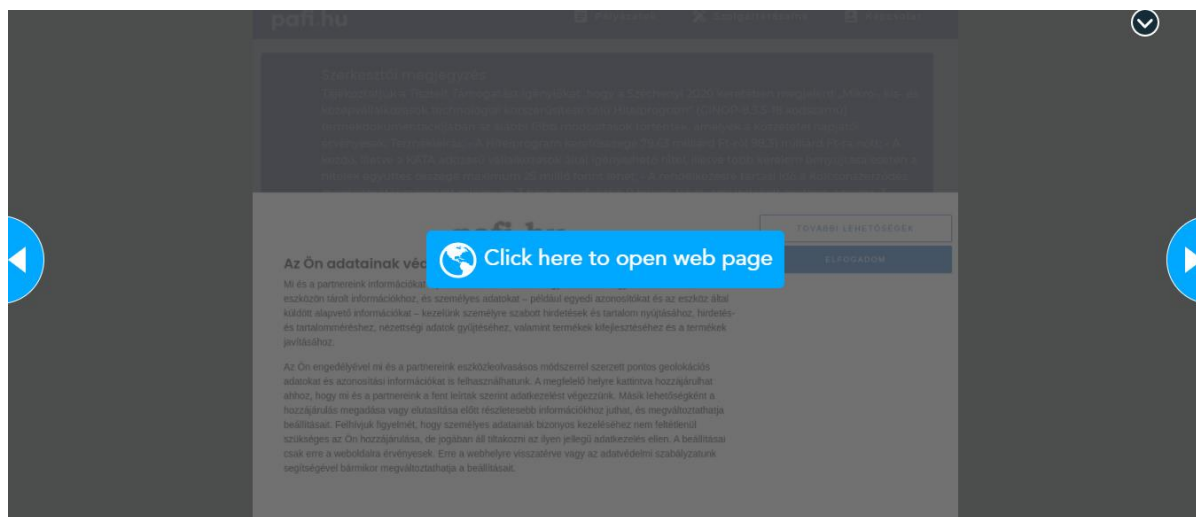
²³ Felolvashatjuk a pályázat célját, így módon a feladat megoldható wifi nélkül is.

Az adott honlapon egy pályázati kiírás olvasható. Elegendő, ha a diákok csak a pályázat célját olvassák el, nem szükséges beleveszniük a részletekbe.

„Hitelprogram célja

A Hitelprogram célja a mikro-, kis- és középvállalkozások technológiai korszerűsítése, illetve a korszerű termék- és szolgáltatásfejlesztési képességének megteremtése, bővítésének támogatása, amelynek egyedi célkitűzése a finanszírozási forrásokhoz nem, vagy nem megfelelő mértékében hozzájutó mikro-, kis- és középvállalkozások fejlesztése a mikro-, kis- és középvállalkozások külső finanszírozáshoz történő hozzáféréseinek javítása révén. A támogatott beruházásnak olyan fejlesztést kell eredményeznie, ami javítja a technológiai felkészültséget. A Hitelprogram célja a mikro-, kis- és középvállalkozások olyan beruházásainak a támogatása, amelyek pénzügyi szempontból életképesek, jövedelemtermelők.”

Feladat célja: **kreativitás, logikus gondolkodás, pénzügyi, vállalkozói ismeretek** fejlesztése, **rendszer szemlélet** javítása.

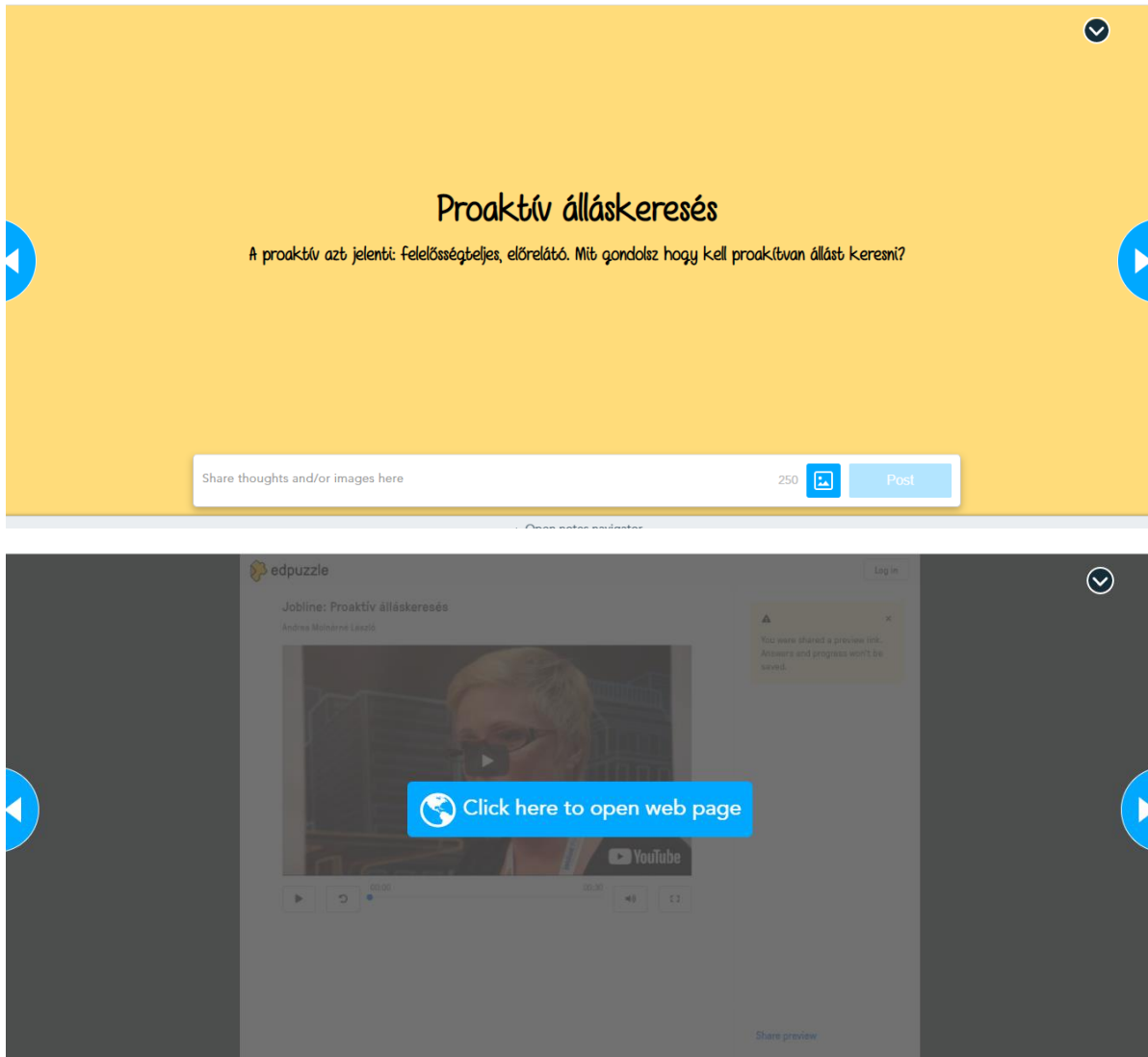
Hagyjuk a diákokat önállóan gondolkodni, kitalálni, alkotni. Biztassuk őket, hogy nézzenek utána az interneten a lehetőségeknek, igényeknek.

Opcionális megoldás lehet:

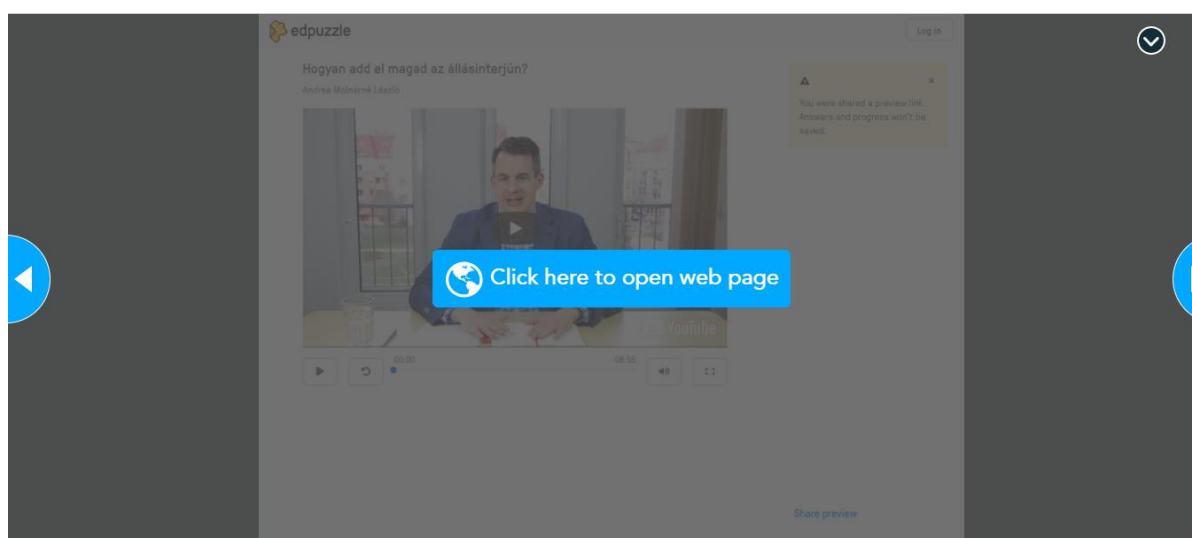
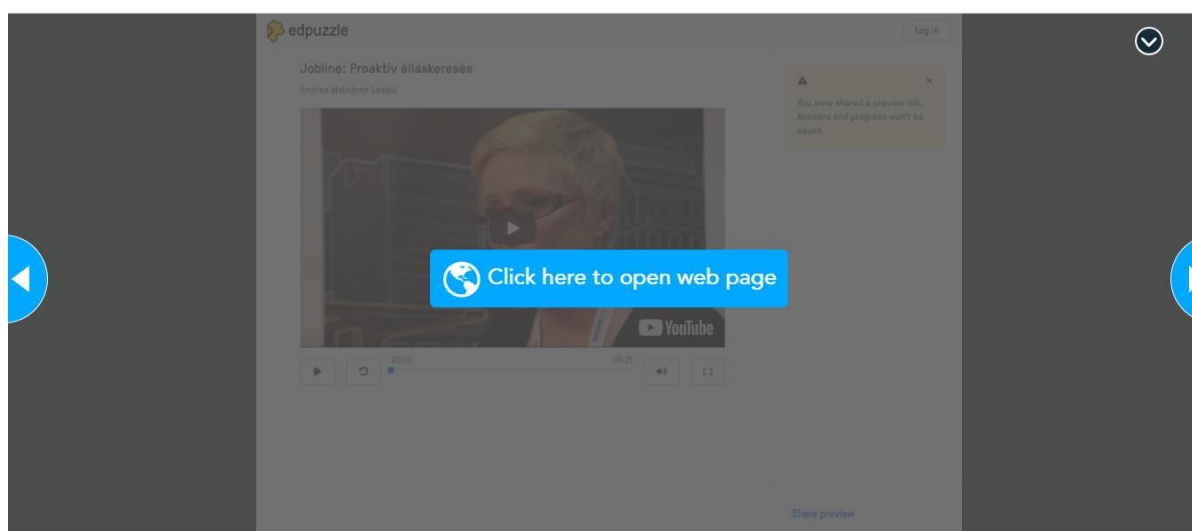
- Mesterséges intelligencia bevezetése egy cégnél, pl. a portást kiváltó beléptető rendszerénél, hely/cég: irodaház
- robotkar alkalmazása egy ipari folyamatban, pl. autóiipari, élelmiszeripari üzem
- automata pénztár alkalmazása, pl. üzlet

Huszonkettedik feladat²⁴

Eddig a vállalkozói létről volt szó. Ezután az alkalmazotti lét egyik belépő eseményéről lesz szó, az állásinterjúról, a saját felelősségről. A következő diákon szintén videókat találunk. Hallgassuk meg őket.

²⁴ A feladat wifi nélkül nem oldható meg.

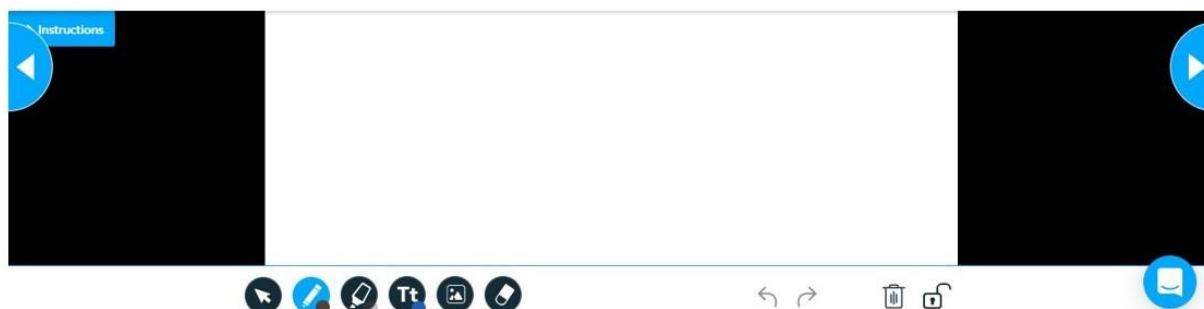
Huszonharmadik feladat²⁵

A következő feladat az állásinterjúkról hallottakra utal vissza, ezt a tudást kell felidézni, alkalmazni.

²⁵ A diákok ezt a feladatot wifi nélkül is meg tudják csinálni.

A jövőben az állásinterjúkat chatbotok fogják végezni. A mesterséges intelligenciának megtanítják a megfelelő válaszokat, és azt a munkaeölt fogja kiválasztani, aki a legtöbb - a cég által - elvárt választ fogja adni. A meghallgatott videó alapján írd össze olyan kérdéseket (min. tizenötöt), amiket opcionálisan a mesterséges intelligencia feltehet. Mielőtt ennek nekiállsz, válassz ki egy céget és egy pozíciót (akár helyit, akár a top 100 magyar cég közül egyet), ahová a felvételi interjúkérdéseket írod!

Feladat szövege: a jövőben az állásinterjúkat chatbotok fogják végezni. A mesterséges intelligenciának megtanítják a megfelelő válaszokat, és azt a munkaeölt fogja kiválasztani, aki a legtöbb - a cég által - elvárt választ fogja adni. A meghallgatott videó alapján írd össze olyan kérdéseket (min. tizenötöt), amiket opcionálisan a mesterséges intelligencia feltehet. Mielőtt ennek nekiállsz, válassz ki egy céget és egy pozíciót (akár helyit, akár a top 100 magyar cég közül egyet), ahová a felvételi interjúkérdéseket írod! Az interjúkérdések elkészítéséhez használd fel ezt a gondolatot is: "Legalább ennyire lényeges adottság lesz a jövő munkahelyein az együttműködési hajlam, a kognitív rugalmasság, a kíváncsiság, az alkalmazkodás és a kezdeményezőkészség. A fejedvadász robotok lesznek azok, akik szociális és emocionális tesztekkel választják ki közülünk a legmegfelelőbb jelöltet."

Feladat célja: **kreativitás** fejlesztése, **elgondolkodtatás**, a fent hallottak bevétele, **memorizálása**, **kommunikációs készség** fejlesztése, **logikus gondolkodás**, **értelmes kérdésfeltevés** javítása.

Opcionális megoldás:

(MI – mesterséges intelligencia – fejlesztőmérnök)

1. Mivel foglalkozott eddig?
2. Miért akar váltani?
3. Mik a tervei a jövőre vonatkozóan? (fejlődési vágy, kíváncsiság)
4. Mi az a legújabb fejlesztés, amiről a szakmájában legutoljára olvasott? (szakmai tájékozottság)
5. Miben változtatná meg a kormány Mesterséges Intelligencia Stratégiáját? (szakmai tájékozottság, kreativitás, kritikus gondolkodás)
6. Mit szokott csinálni akkor, ha valami nem sikerül? (kudarctűrő stratégiák)
7. Mit szokott csinálni, ha különös feszültséget érez? (stressztűrő stratégiák)
8. Mit tenne abban a helyzetben, ha a kollégáit meg kellene győznie arról, hogy amit eddig csináltak, az nem a helyes megoldás? (konfliktuskezelés)
9. Ön szerint helyes ez a mondat: „Nem érted, hogy mi a különbség aközött, amit én mondok, és aközött, ahogy te csinálod? Tényleg ilyen érthetetlen vagy?” (konfliktuskezelés)
10. Mi volt a legutolsó szakmai vitájának témája? (szakmai kompetenciák)
11. Mit gondol erről az idézetről: „Ha küzdesz, veszíthetsz, ha nem küzdesz, veszítetél?” (ismeretlen szerző) (kitartás, kudarc-tűrő)
12. Mit tenne akkor, ha egy munkát félbe kell hagyni, vagy hirtelen meg kellene változtatni az alapkoncepciót, mert a megváltoztak a piaci/jogszabályi viszonyok? (rugalmasság)
13. Mondjon egy problémát, amire megoldás lehet a mesterséges intelligencia! (kreativitás)

14. Mondja el a kedvenc viccét! (személyiségjegyek, váratlan helyzetek kezelése)
15. Ha elneveznének egy szakot önről az egyetemen, mi lenne az? (önismeret, érveléstechnika, kreativitás)
16. Hogy magyarázná el Püthagorasz tételét egy hatévesnek? (kreativitás, empátia, logikus gondolkodásszemlélet-váltásra való alkalmasság)
17. Hogyan fejlesztené a cipőipart? (kreativitás, logikus gondolkodás)
18. Elképzelhetőnek tartja-e, hogy dolgozzon szombaton? (elköteleződés)
19. Miért Önt vegyük fel? (érveléstechnikai gazdagság, önismeret)

Amennyiben a feladat túl nehéznek bizonyul a diákoknak, adjunk meg támpontokat, pl. azt, hogy milyen kompetencia feltárására találjanak ki kérdéseket!

Áttekinthetjük a fenti kérdéssort is, és megbeszélhetjük a válaszokat.

Amennyiben úgy ítéljük meg, differenciálhatunk is. Az ügyesebb diákok önállóan megírhatják a kérdéssort, a kevésbé tájékozottak pedig beszéljék meg a fent megadott kérdéseket!

Huszonnegyedik feladat²⁶

Következtetés levonása

A nap folyamán sok minden elhangzott, fontos, hogy a diákok össze tudják foglalni, rendszerezni tudják az ismereteiket.

Feladat célja: **következtetések levonása, logikus gondolkodás, rendszerszemlélet, memória** javítása.

A feladat egy kollaborációs felület. Mindenki elmondhatja a véleményét, tapasztalatait, élményeit, benyomásait. Ha van időnk, beszéljük meg a legértékesebb gondolatokat!

²⁶ Beszélgethetünk a feladról wifi nélkül is.